

CYNGOR BWRDEISTREF SIROL WRECSAM**CYLLIDEB 2013/14****Adroddiad y
Pennaeth Cyllid****Y CEFNDIR**

1. Ar gyfer proses gynllunio cyllideb yr awdurdod lleol yn Wrecsam, fel mewn manau eraill, mae angen barnu'n gynnar beth fydd rhagolygon cyllideb y Cyngor ar sail dangosyddion economaidd cenedlaethol a chyfansymiau cynllunio'r llywodraeth ar gyfer gwariant awdurdodau lleol.
2. Cytunodd Bwrdd Gweithredol y Cyngor ar broses gynllunio'r gyllideb ar gyfer 2013/14 ym mis Ebrill 2012. Mewn adolygiad o ragolygon ariannol y Cyngor, mewn gweithdy i'r holl aelodau ar y gyllideb ym mis Gorffennaf 2012, amlygwyd diffyg yn y gyllideb o £34m ar gyfer y pum mlynedd nesaf, a £3.9m ar gyfer 2013/14. Yn yr adolygiadau gwasanaeth a gynhaliwyd yn ystod proses cyllideb 2012/13 canfuwyd arbedion o oddeutu £1m ar gyfer 2013/14, a nodwyd arbedion pellach yn ystod yr haf drwy brosiectau'r rhaglen drawsnewid ac adolygiadau pellach gan wasanaethau. Rhannwyd yr arbedion hyn â'r aelodau mewn gweithdy i'r holl aelodau ar y gyllideb ym mis Medi ac ar 13 Tachwedd 2012, yn dilyn cyhoeddiad y Setliad Dros Dro Llywodraeth Leol, cymeradwyodd y Bwrdd Gweithredol gyllideb ddrafft i ymgynghori arni.
3. Datblygwyd y cynlluniau ariannol tymor canolig drwy ddefnyddio'r paramedrau canlynol:
  - Cynnydd tybiedig mewn cyllid grant o 1.9% (ac eithrio arian Cynllun Gostwng Treth y Cyngor) yn 2013-14 a chynnydd wedyn o 0.86% yn 2014-15 a gostyngiad o -1.4% yn 2015-16.
  - Amcangyfrif o dybiaethau chwyddiant:
    - dyfarniad cyflog athrawon o 1% ar gyfer 2013-14 a 2014-15 ac o 2% ar gyfer 2015-16.
    - dyfarniad cyflog o 1% i staff nad ydynt yn athrawon ar gyfer 2013-14 a 2014-15 ac o 2% ar gyfer 2015-16.
    - cynnydd mewn prisiau o oddeutu 3% ar gyfer 2013-14 ac o 2% ar gyfer 2014-15 a 2015-16.
  - Y bydd y grant Cytundeb Canlyniadau heb ei neilltuo'n cael ei dderbyn ym mhob un o'r tair blynedd.
  - Ymrwymadau hysbys nad oes modd eu hosgoi.
4. Bydd y cynllun ariannol tymor canolig yn cael ei adolygu'n gyfnodol.

Adolygiad o'r Flwyddyn Gyfredol 2012/13

5. Cyfyngwyd cyllideb y flwyddyn i £211,890,182 mewn arian parod.
6. Arolygwyd a rheolwyd y gyllideb yn agos yn ystod y flwyddyn yn unol â gweithdrefnau cymeradwy'r Cyngor. Nodwyd sawl achos o bwysau ar wasanaethau ac o gynnydd mewn costau yn gynnar yn y flwyddyn ariannol ac fe gytunwyd y dylai swyddogion gymryd camau i

reoli gwariant ac i gadw gwariant gwasanaethau o fewn y cyfansymiau cyllideb arian parod cyfyngedig a gymeradwywyd.

7. Bydd yr holl gyllidebau'n dal i gael eu harchwilio'n ofalus yn unol â'r gweithdrefnau a gytunwyd ac adroddir ar y gwir alldro yn yr haf. Yn unol â rheolau cyllidebu arian cyfyngedig, gall unrhyw orwario neu danwario gael ei ddwyn ymlaen i 2013/14.

Setliad Refeniw Llywodraeth Cymru (LIC)

8. Mae'r dyraniad grant i awdurdodau unigol yn ddibynnol ar fformiwla'r asesiad o wariant safonol (SSA). Ar gyfer 2013/14 nid oedd unrhyw newidiadau arwyddocaol i'r fformiwla.
9. Cyhoeddodd Llywodraeth Cymru fanylion ei setliad refeniw terfynol i awdurdodau lleol ar 11 Rhagfyr 2012. Ar gyfartaledd, rhoddodd y setliad gynydd o 1.2% mewn arian grant i awdurdodau lleol yng Nghymru (ar ôl ystyried trosglwyddiadau grant), ond roedd cyfran Wrecsam o'r cynnydd ychydig yn uwch ar 1.9%.
10. Tynnwyd swm o £10.174m allan o'r setliad i ffurfio grant newydd penodol ar gyfer cydweithredu rhanbarthol. Bydd awdurdodau'n gallu defnyddio'r arian hwn pan fyddant yn cyflwyno cynigion dichonadwy ar gyfer cyflawni prosiectau cydweithredol ar sail ranbarthol.
11. Roedd y setliad hefyd yn cynnwys swm o £222m (£9,099,346 oedd cyfran Wrecsam) i ariannu'r cynllun Gostyngiadau Treth y Cyngor newydd. Dyma gyfrifoldeb newydd sy'n cael ei drosglwyddo i Lywodraeth Cymru o ganlyniad i benderfyniad Llywodraeth y DU i gael gwared â Budd-dal Treth y Cyngor o 1 Ebrill 2013. Byddai Cynllun Gostyngiadau Treth y Cyngor yn achosi 10% o ostyngiad i'r aelwydydd hynny sy'n derbyn Budd-dal Treth y Cyngor yn llawn ar hyn o bryd. Fodd bynnag, canfu LIC £22m o arian ychwanegol a fyddai'n galluogi awdurdodau lleol yng Nghymru i gynnal y lefel gyfredol o Fudd-dal Treth y Cyngor i aelwydydd sy'n gymwys i dderbyn Gostyngiad yn Nhreth y Cyngor. £901,737 yw cyfran Wrecsam o'r £22m (gan greu cyfanswm dyraniad o £10,001,083) ac fe ddangosir hyn ar ffurf Grant Cynnal Refeniw Ychwanegol ar dudalen (vii).
12. Mae Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992 yn rhoi pŵer i'r Gweinidog Llywodraeth Leol a Chymunedau gyfyngu ar ofyniad cyllideb unrhyw awdurdod lleol, neu bennu uchafswm ar ei gyfer, os yw o'r farn fod y gofyniad hwnnw'n ormodol. Nid yw'r Gweinidog wedi gwneud unrhyw gyhoeddiad am dybiaethau ynghylch gwariant y Cyngor ar gyfer 2013/14. Roedd asesiad o wariant safonol y Cyngor, yr asesiad tybiannol at ddibenion dosbarthu grant o angen y Cyngor i wario ar ei wasanaethau, yn creu cyfanswm o £230,020,600.

Cyllideb 2013/14

13. Adeiladwyd cyllideb y flwyddyn nesaf, yn ôl y braslun ar dudalen (vi), yn unol â'r fframwaith a gytunwyd gan y Cyngor. Addaswyd y gyllideb yn y flwyddyn gyfredol (h.y. y gyllideb arian cyfyngedig a ddiwygiwyd er mwyn trosglwyddo grantiau i'r Grant Cynnal Refeniw) o ran cost chwyddiant, ymrwymadau anochel ac arbedion.
14. Amcangyfrif o gyfanswm y gwariant cyllid clir yw £230,047,972 ac mae hyn yn cynrychioli cynnydd o £3,250k (6.96%) o gyllideb refeniw glir addasedig y flwyddyn gyfredol. Mae tudalen (vi) hefyd yn dangos gofyniad cyllideb y Cyngor o £228,653,019.
15. Un o ofynion Deddf Llywodraeth Leol 2003 yw fy mod yn cyflwyno adroddiad i'r Aelodau ar gadernid yr amcangyfrifon a wnaed er mwyn cyfrifo'r gofyniad cyllideb clir. Felly, dylwn dynnu eich sylw at nifer o feysydd risg allweddol a nodais yn y gyllideb a sut y gellid rheoli'r rhain. Caiff y rhain eu hamlinellu ar dudalen 14. Adroddir wrth yr aelodau am faterion sy'n

ymwneud â'r risgiau allweddol hyn yn ystod y flwyddyn a ddaw yn ôl yr angen yn rhan o weithdrefnau monitro a rheoli'r gyllideb.

Cronfeydd Wrth Gefn a Balansau

16. Mae ar awdurdod lleol angen lefel ddarbodus o falansau gweithiol i gynnal llif arian digonol, yn enwedig yn ystod rhan gyntaf y flwyddyn ariannol cyn derbyn incwm treth y cyngor, ac ar gyfer gwariant annisgwyl.
17. Nid oes unrhyw gyfraniadau wedi'u cynllunio ar gyfer balansau yn 2013/14. Fodd bynnag, rwy'n fodlon bod lefel y balansau a'r cronfeydd wrth gefn yn ddigonol ar gyfer y flwyddyn ariannol sydd i ddod, ac ar gyfer strategaeth ariannol tymor canolig yr awdurdod.
18. Ceir ansicrwydd o hyd ynghylch effaith costau cyflog a chostau eraill yn gysylltiedig â chwyddiant a'r gostyngiad mewn grantiau penodol ar gyllideb y Cyngor.
19. Dyma ddadansoddiad o amcangyfrif o gronfeydd wrth gefn a balansau allweddol y Cyngor a glustnodwyd am y flwyddyn sydd i ddod:

	Balans Gwirioneddol ar 1 Ebrill 2012 £k	Amcangyfrif o'r Balans ar 1 Ebrill 2013 £k	Symudiad yn y flwyddyn £k	Amcangyfrif o'r Balans ar 31 Mawrth 2014 £k
Balans Cronfa'r Cyngor	7,018	6,696	0	6,696
Balansau'r Ysgolion	1,463	1,412	0	1,412
Cronfeydd wrth Gefn y Gwasanaethau	1,544	782	(488)	294
Cronfeydd Eraill wrth Gefn a Glustnodwyd (ac eithrio cronfeydd grantiau wrth gefn)	14,082	8,888	(647)	8,241
Cyfanswm Balansau a Chronfeydd Wrth Gefn	24,107	17,778	(1,135)	16,643

20. Seiliwyd yr amcangyfrif o'r balansau ar 1 Ebrill 2013 yn y tabl uchod ar yr amcangyfrifon gorau a oedd ar gael ar adeg ysgrifennu'r adroddiad. Mae'r symudiad ym malans Cronfa'r Cyngor yn cynnwys y sefyllfa yr adroddwyd amdani yn y flwyddyn gyfredol. Bydd y sefyllfa yr adroddwyd amdani yn newid ar ôl cau cyfrifon 2012/13 ac adroddir am y sefyllfa honno wrth yr aelodau ar ôl diwedd y flwyddyn ariannol. O'r symudiad a gynlluniwyd o £1,135k yn y flwyddyn 2013/14 ar falansau gwasanaethau, ni fydd dim yn cael ei ddefnyddio i dalu am wariant rheolaidd.
21. Nid yw'r dadansoddiad uchod yn tybio unrhyw ddefnydd o falansau cyffredinol ar gyfer cyflogau dyledus yn dilyn yr adolygiad Statws Unigol a Chyflog Cyfartal. Os bydd y rhain neu unrhyw ymrwymadau eraill yn mynd uwchlaw'r dyraniadau a glustnodwyd, mae'n amlwg y byddai galw ar y balansau cyffredinol hyn.

Incwm

22. **Grant Cynnal Refeniw** – Pennwyd mai cyfran y Fwrdeistref Sirol o'r Grant Cynnal Refeniw terfynol fyddai £137,369,727.

23. **Grant Cynnal Refeniw Ychwanegol** –Cyfran y Fwrdeistref Sirol o'r cymorth ychwanegol ar gyfer y cynllun Gostyngiadau Treth y Cyngor yw £901,737.
24. **Trethi Busnes** – Pennwyd ardrethi busnes o 46.4c yn y bunt ar gyfer 2013/14. Cyfran y Fwrdeistref Sirol o incwm ardreth annomestig genedlaethol yn 2013/14 yw £41,399,188.
25. **Grant Cytundeb Canlyniadau** – Dosbarthwyd y grant hwn i'r holl awdurdodau lleol ar sail asesiadau cyfredol o wariant safonol, a chyfran y Cyngor hwn yw £1,304,953.
26. Fel cyfanswm bydd y Cyngor yn derbyn £180,975,605 mewn grantiau cyffredinol oddi wrth Lywodraeth Cymru.

Treth y Cyngor

27. Ar ôl cyfrif y grantiau cyffredinol a'r cyfraniad o'r balansau, ceir cyfanswm o £49,072,367 o falans gwariant clir i'w ariannu gan drethdalwyr y Cyngor.
28. Y bwriad yw talu fel traul arbennig rhan o gost goleuo palmentydd y pedair ardal gymunedol yn y dref (£4.39 ar fand D).
29. Ar ôl addasu am dreuliau arbennig o £70,470 y balans i'w geisio fel treuliau cyffredinol oddi wrth drethdalwyr y Cyngor yw £49,001,897.
30. Cyfrifiad sylfaen treth y cyngor ar gyfer 2013/14 yw 52,248 eiddo cyfwerth â band D, ar ôl caniatáu:
  - gostyngiadau band i bobl anabl
  - eiddo wedi'i eithrio
  - gostyngiadau preswlydd unigol
  - gostyngiadau dwbl ar eiddo gwag
  - ffactorau i adlewyrchu'r tâl cymharol ar wahanol fandiau
  - amcangyfrif o'r gyfradd gasglu
  - cyfraniadau yn gyfnewid oddi wrth y Weinyddiaeth Amddiffyn

Ffurfiwyd y sylfaen drethi at ei gilydd o'r un cyfrifiadau ar gyfer pob un o'r 34 ardal gymunedol ac mae'r "cywerthoedd band D" yn cael eu dangos ar dudalen (vii).

31. Bydd rhannu gweddill y gwariant clir (£49,072,367) â'r sylfaen drethi o 52,248 yn rhoi £939.22 i'w dalu gan aelwyd sy'n talu'n llawn ar gartref a brisiwyd fel band D. Am eiddo band A y taliad yw chwe rhan o naw o'r ffigur hwn hyd at eiddo band I lle mae'r taliad yn un ar hugain rhan o naw o'r ffigur band D. Mewn sawl achos bydd y ffigurau hyn yn cael eu haddasu ar gyfer gostyngiadau i bobl anabl a gostyngiadau eraill ac, wrth gwrs, ar gyfer budd-dal treth y cyngor.
32. Mae tud (viii) yn cyflwyno cyfradd treth y cyngor ar gyfer y trethdalwr band D yn ardal pob cyngor cymuned ac mae'n dangos, ar ôl cynnwys hawl awdurdod yr heddlu i gyfran o'r dreth, mai cyfanswm treth y cyngor ar gyfartaledd ar eiddo band D yn 2013/14 yw £1,200.55.

CASGLIAD

33. Er nad yw'r setliad ariannol ar gyfer 2013/14 ond yn rhoi'r gallu i'r Cyngor bennu cyllideb sy'n cynnwys ymrwymadau anochel, ac sy'n cyfyngu ar y pwysau ar wasanaethau, gwnaed pob ymdrech i warchod gwasanaethau gofal cymdeithasol ac ysgolion.
34. Mae Deddf Llywodraeth Leol 2003 yn gofyn bod y Cyngor yn cadw golwg ar ei gyllideb ac yn cymryd camau priodol. Felly, bydd angen monitro a rheoli'r gyllideb yn agos yn ystod y flwyddyn ac adolygu'r sefyllfa ariannol yn barhaus.
35. I gloi, hoffwn ddiolch unwaith eto i'r holl Aelodau a'r Swyddogion am eu cymorth, eu cydweithrediad a'u gwaith caled wrth gynorthwyo i baratoi'r gyllideb hon.

**M S OWEN
PENNAETH CYLLID**

COD YMARFER ADRODDIADAU GWASANAETHAU AR GYFER AWDURDODAU LLEOL

1. Ailffurfiwyd y cyllidebau arian cyfyngedig yng ngholofn (h) ar dudalen (vii) i gydymffurfio â'r Cod Ymarfer Adroddiadau Gwasanaethau ar gyfer Awdurdodau Lleol (SeRCOP). Mae hyn yn effeithio'n arbennig ar gostau canolog a gwasanaethau cefnogi.
2. Bu'n rhaid codi'n llawn am gostau cynnal canolog ac adrannol ar y gwasanaethau y maent yn eu cefnogi. Caiff hyn ei adlewyrchu trwy ychwanegu colofn (i) ar dudalen (vii), ac yng nghorff tudalennau'r gyllideb.
3. Dylid nodi yr ailgodir tâl yn llawn ar gyfer Cyfreithiol a Democrataidd, Adnoddau Dynol, Cyllid, Perfformiad, Systemau Gwybodaeth, Trwsio a Chynnal ac Ymgynghoriaeth Eiddo / Rheoli Asedau / Cludiant i'r Ysgol o fewn Trafnidiaeth a Rheoli Asedau, a bod eu cyllidebau net yn ddim.
4. Fel rhan o'r Cod, ad-drefnwyd y costau canolog fel a ganlyn:
  - Craidd Corfforaethol a Democrataidd (gan gynnwys Cynrychiolaeth a Rheolaeth Democrataidd a Rheolaeth Gorfforaethol)
  - Costau Annosbarthedig (gan gynnwys Costau Gwasanaethu Blaenorol a chostau cysylltiedig â chyfrannau diddefnydd o gyfleusterau TG)
  - Gwasanaethau Canolog i'r Cyhoedd (gan gynnwys costau casglu Treth y Cyngor, Crwneriaid, Cofrestru Etholiadol ac ati)
  - Incwm a Gwariant Gweithredu Arall (gan gynnwys ardollau ar gyrrff eraill a chyllid cyfalaf).
5. Mae'n amlwg bod y rhain yn newidiadau arwyddocaol dros ben ond mae grym gwario sylfaenol gwasanaethau'n aros yn union fel y cymeradwywyd gan y Cyngor. Un o brif ddibenion y newid yw caniatáu mwy o gyffelybrwydd rhwng awdurdodau yn y dyfodol.

(vii)

Crynodeb o Gyllideb Refeniw 2013/14

	Cyllideb		Newidiadau		Gweithredol		Cyfrifoldebau		Ymrwymadau		Cyllideb	
	Arian Parod Cyfyngedig 2012/13	£	(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)	
1 Yr Amgylchedd	24,958,632	147,189	25,105,821	928,587	0	347,189	(202,632)	26,178,965	26,522,021			
2 Tai a Gwarchod y Cyhoedd	5,060,841	339,299	5,400,140	373,619	0	0	(370,000)	5,403,759	6,624,464			
3 Gwasanaethau Cymdeithasol Oedolion	40,955,999	1,229,561	42,185,560	858,169	0	900,000	(700,217)	43,243,512	43,457,770			
4 Ysgolion	73,760,790	37,479	73,798,269	1,534,244	0	476,986	0	75,809,499	75,809,499			
5 Dysgu Gydol Oes	4,761,434	1,521,146	6,282,580	192,651	0	0	(195,681)	6,279,550	17,516,742			
6 Atal a Gofal Cymdeithasol	14,305,564	0	14,305,564	232,287	0	44,000	(156,458)	14,425,393	14,983,855			
7 Lles a Datblygiad Cymunedol	4,801,991	0	4,801,991	159,684	0	0	(289,785)	4,671,890	6,726,552			
8 Asedau a Datblygu Economaidd	4,267,155	440,308	4,707,463	192,318	0	217,948	(168,006)	4,949,723	5,433,479			
9 Cyllid	4,143,481	0	4,143,481	55,342	0	0	(147,837)	4,050,986	0			
10 Gwasanaethau Corfforaethol a Chwsmeriaic	6,043,792	17,995	6,061,787	75,693	0	0	(239,229)	5,898,251	0			
11 Trwsio a Chynnal	2,125,121	0	2,125,121	42,502	0	0	0	2,167,623	0			
12 Cyfanswm Gwariant Clir Gwasanaethau	185,184,800	3,732,977	188,917,777	4,645,096	0	1,986,123	(2,469,845)	193,079,151	197,074,382			
13 Gwariant Corfforaethol a Chanolog:												
14 Cyffredinol	26,705,382	0	26,705,382	18,216	0	400,000	(816,561)	26,307,037	22,311,806			
15 Cynllun Gostyngiadau Treth y Cyngor / Lles	0	(339,299)	(339,299)	0	10,001,083	1,000,000	0	10,661,784	10,661,784			
16 CYFANSWM GWARIANT CLIR	211,890,182	3,393,678	215,283,860	4,663,312	10,001,083	3,386,123	(3,286,406)	230,047,972	230,047,972			
Ariennir drwy'r:												
Grant Cynnal Refeniw	126,795,846								137,369,727			
Grant Cynnal Refeniw Ychwanegol	0								901,737			
Trethi Annomestig	36,279,812								41,399,188			
Grant Cytundeb Canlyniadau	1,298,145								1,304,953			
Incwm Treth y Cyngor	47,516,379								49,072,367			
CYFANSWM INCWM	211,890,182								230,047,972			
Gofyniad Cyllideb:												
Cyfanswm Cyllideb Gwariant Clir	211,890,182								230,047,972			
Llai: Grant Cytundeb Canlyniadau	(1,298,145)								(1,304,953)			
Rhyddhad Ardrethi Dewisol	(80,000)								(90,000)			
	210,512,037								228,653,019			

CYNGOR BWRDEISTREF SIROL WRECSAM**GWYBODAETH AM DRETH Y CYNGOR 2013-14**

Sylfaen y Dreth	Cymunedol	Costau Cyffredinol CBSW	Costau Arbennig CBSW	Praesept Heddlu G Cymru	Praeseptau Cymunedol	CYFANSWM
494	Abenbury	937.87		223.11	24.39	1,185.37
5,795	Gwaunysterfyn	937.87	4.39	223.11	20.45	1,185.82
590	Bangor Is-y-Coed	937.87		223.11	28.99	1,189.97
635	Bronington	937.87		223.11	18.11	1,179.09
2,664	Brychdyn	937.87		223.11	27.03	1,188.01
1,871	Brymbo	937.87		223.11	38.02	1,199.00
3,747	Parc Caia	937.87	4.39	223.11	56.00	1,221.37
2,244	Cefn	937.87		223.11	47.15	1,208.13
157	Ceiriog Uchaf	937.87		223.11	12.74	1,173.72
1,666	Y Waun	937.87		223.11	53.50	1,214.48
1,684	Coed-poeth	937.87		223.11	86.91	1,247.89
217	Erbistog	937.87		223.11	5.46	1,166.44
1,396	Esclus	937.87		223.11	55.50	1,216.48
382	Glyntraean	937.87		223.11	34.63	1,195.61
2,589	Gresffordd	937.87		223.11	27.91	1,188.89
3,794	Gwersyllt	937.87		223.11	34.83	1,195.81
384	Hanmer	937.87		223.11	9.11	1,170.09
816	Holt	937.87		223.11	31.25	1,192.23
209	Is-y-coed	937.87		223.11	50.24	1,211.22
859	Llangollen Wledig	937.87		223.11	33.76	1,194.74
478	Llansantffraid Glyn Ceiriog	937.87		223.11	46.03	1,207.01
1,765	Llai	937.87		223.11	39.58	1,200.56
648	De Maelor	937.87		223.11	12.85	1,173.83
604	Marchwail	937.87		223.11	33.11	1,194.09
698	Mwynglawdd	937.87		223.11	23.88	1,184.86
3,845	Offa	937.87	4.39	223.11	43.17	1,208.54
687	Owrtyn	937.87		223.11	45.74	1,206.72
1,111	Penycae	937.87		223.11	52.25	1,213.23
2,676	Rhosddu	937.87	4.39	223.11	9.34	1,174.71
3,250	Rhosllannerchrugog	937.87		223.11	63.81	1,224.79
1,757	Rossett	937.87		223.11	35.86	1,196.84
1,742	Rhiwabon	937.87		223.11	45.92	1,206.90
309	Sesswick	937.87		223.11	4.85	1,165.83
485	Willington / Wrddymbre	937.87		223.11	15.46	1,176.44
52,248	Cyfanswm / Cyfartaledd	937.87	1.35	223.11	38.22	1,200.55

SYLWER: Sylfaen y Dreth = Yn gyfwerth â Band "D" ar gyfer unigolyn sy'n talu'r gyfradd lawn o Dreth y Cyngor

Disgrifiad o'r Codau a'r Penawdau a Ddefnyddiwyd yn Llyfr y Gyllideb**G\ Disgrifiad****Yn Cynnwys****Costau Cyflogeion**

Cyfanswm Cyflogau

Rheolwyr a Gweinyddu
Athrawon, Gofalwyr, Glanhawyr ac ati
Cyflog Crynswth, Goramser
Cyfraniad y Cyflogwr
Yswiriant Gwladol a Phensiwn

Costau Eraill Cyflogeion

Costau Hyfforddiant, Treuliau
Cyfraniadau, Hysbysebu
Niwed ac ati**Costau Eiddo**

Trwsio a Chynnal

Trwsio a Chynnal Adeiladau
Cynnal Tiroedd

Trwsio Tai

Paentio ac ati

Costau Ynni

Trydan, Nwy, Olew, Tanwydd ac ati

Rhent a Threthi

Rhent, Trethi Annomestig a Threth y Cyngor

Gwasanaethau Dŵr

Trethi Dŵr, Carthffosiaeth ac ati

Gosodion a Ffitiadau

Prynu, Rhentu a Phrydlesu

Gwariant Gweithredol

Costau Eiddo - Diogelwch Cyffredinol ac ati

Gwariant ar Lanhau

Glanhau Adeiladau a Ffenestri
Contractwyr Glanhau
Cyflenwadau - Cemigion ac ati
Symud Gwastraff, Llogi Sgipiau
Rheoli Plâu**Costau Cludiant**

Costau Uniongyrchol Cerbydau

Costau Prynu neu Brydlesu Cerbydau / Cyfarpar
Trwsio a Chynnal Cerbydau / Cyfarpar
Llogi ar Gontract
Profion MOT, Trwyddedau, Rhannau
Costau Cynnal - Petrol, Olew ac ati

Codi am Gludiant

Codi am Gerbydau / Cyfarpar

Llogi a Phrydlesi Gweithredol

Costau Llogi / Prydlesu
Taliadau-dros-ben

Lwfansau Car

Costau Defnyddiwr Hanfodol / Achlysurol
Cyfraniadau at Brydlesu

Yswiriant Cludiant

Yswiriant Cludiant ac Thâl Cychwynnol Yswiriant

(x)

Disgrifiad o'r Codau a'r Penawdau a Ddefnyddiwyd yn Llyfr y Gyllideb

Cyflenwadau a Gwasanaethau

Offer a Deunyddiau	Prynu a Phrydlesu Offer Trwsio a Chynnal Offer Deunyddiau Cyffredinol gan gynnwys Cyflenwadau Cymorth Addurniadau Blodeuol ac Eitemau Eraill Arbenigol yn dibynnu ar y gwasanaeth
Gwariant Arlwyo	Cyflenwadau Arlwyo, Gwasanaethau a Bwydydd Cyffredinol Cyflenwadau Bar Cyflenwadau Gwerthu
Treuliau Dillad / Golchi Dillad	Dillad Amddiffynnol a Lifreion Golchi Dillad
Treuliau Swyddfa	Argraffu Llungopio Papurach - Cyffredinol ac Arbenigol Llyfrau, Cyfnodolion, Cyhoeddiadau Cyffredinol ac ati Microffilm / Microfiche
Ffioedd a Gwasanaethau Proffesiynol	Ffioedd Ymgynghoriaeth Ffioedd Cyfreithiol Ffioedd Trwyddedau Ffioedd Proffesiynol Eraill Ffioedd Arholiadau / Cyrisiau Ffioedd Llogi Cyffredinol
Cyfathrebu a Chyfrifiadura	Costau Postio Costau Ffôn - Canolog, Symudol, Galwr ac ati Prynu / Cynnal / Codi am Gyfrifiaduron Costau Meddalwedd / Caledwedd Papurach / Nwyddau Traul Cyfrifiadurol Costau Teledu Cylch Cyfyng
Treuliau a Chynhaliath	Cynhaliath Gyffredinol Treuliau Teithio Codi am Gardiau Credyd Ffioedd Gwarchod Plant
Grantiau a Thanysgrifiadau	Grantiau a Thanysgrifiadau
Darpariaethau Ariannol	Darpariaethau - Dyledion Drwg, Colledion ac ati
Amrywiol	Costau Yswiriant Costau Hysbysebu / Marchnata Costau Lletygarwch Codiannau Banc, Ffioedd Archwilio a Chasglu Arian

Disgrifiad o'r Codau a'r Penawdau a Ddefnyddiwyd yn Llyfr y Gyllideb

Taliadau Trydydd Parti

Costau Awdurdodau Eraill	Awdurdodau Eraill, Cynghorau Cymuned Cytundebau ar y Cyd
Costau Iechyd	Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr
Cyrff a Mudiadau Gwirfoddol	Taliadau dan Gytundebau Lefel Gwasanaethau
Contractwyr Preifat	Taliadau dan Contractau
Asiantaethau Eraill	Asiantaethau Staff Asiantaethau Eraill Ffioedd Peirianwyr

Taliadau Trosglwyddo

Lwfansau Rhent	Taliadau Budd-dal ac Ysgoloriaethau
Budd-dal Treth y Cyngor	Lwfansau Rhent Budd-dal Tai

Gwasanaethau Cymorth

Gwasanaethau Cymorth Canolog	Codi am Wasanaethau Cyllid / ICT Codi am Adnoddau Dynol Codi am Wasanaethau Cyfreithiol Codi am Ddylunio Eiddo Codi am Swyddfeydd Cyhoeddus Codi am Hyfforddi Canolog a Chyfieithu Codi am Ddiogelwch Cyffredinol, Yswiriant Codi am Waith Trwsio a Chynnal
Gwasanaethau Cymorth Adrannol	Codi am Weinyddu Adrannol
Codi y Tu Allan i'r Gronfa Gyffredinol	AI Codi o'r Gronfa Gyffredinol Allanol

Cyllid Cyfalaf

Taliad Cyllid Cyfalaf	Dibrisiant, Amhariad
Taliadau Dyledion	Taliadau Llog Isafswm Darpariaeth Refeniw
Premiymau	Premiymau ar Ad-drefnu Dyledion

Disgrifiad o'r Codau a'r Penawdau a Ddefnyddiwyd yn Llyfr y Gyllideb**Incwm**

Grantiau'r Llywodraeth	Grantiau'r Llywodraeth Ganolog Grantiau Llywodraeth Cymru Grantiau Ewropeaidd Cymhorthdal Tai
Grantiau a Chyfraniadau Eraill	Grantiau Eraill Cyfraniadau Eraill Codi ar Gyrrff Allanol, Gwasanaethau Eraill Cyhoeddus, Adrannol ac ati
Derbyniadau gan Gwsmeriaid	Gwerthiannau Cyffredinol Gwerthiannau Arlwy / Bar Comisiwn Incwm Amrywiol
Ffioedd a Thaliadau	Ffioedd Cyffredinol Cosbau a Chostau Llys Taliadau Mynediad ac ati Incwm Meysydd Parcio Taliadau Aelodaeth Taliadau Gofal Cartref / Gofal Dydd Ffioedd Amlogi
Rhent a Gosod Eiddo	Rhent Hawliau Hela Llogi Cyfleusterau Llogi Storfeydd
Llog a Dderbyniwyd	Llog a Dderbyniwyd
Codi Tâl	Adfer Cymorth Canolog Adfer Cymorth Adrannol Adfer Cymorth Ysgolion
Gwariant Corfforaethol a Chanolog	Codi am Graidd Corfforaethol a Democrataidd Costau Annosbarthedig Gwasanaethau Canolog i'r Cyhoedd Cyngor i'r Aelodau

Corfforaethol a Chanolog

CYLLIDEB GRYNO

CYLLIDEB ARIAN CYFYNGEDIG AILDREFNU

GWASANAETH DISGRIFIAD	2012/2013	2013/2014	2013/2014
Cost Glir fesul Gwasanaeth			
	£	£	£
CRAIDD CORFFORAETHOL A DEMOCRATAIDD	4,661,841	4,620,481	3,664,490
COSTAU ANNOSBARTHEDIG	2,804,736	2,678,713	3,350,528
GWASANAETHAU CANOLOG I'R CYHOEDD	249,179	10,923,544	12,306,489
INCWM A GWARIANT GWEITHREDU ARALL	18,989,626	18,746,083	5,458,397
SYMUDIAD YN Y GRONFA BENSIWN	0	0	8,193,686
CYFANSWM Y GYLLIDEB	26,705,382	36,968,821	32,973,590

Dadansoddiad yn ôl Gwariant ac Incwm

	£	£	£
GWARIANT			
COSTAU CYFLOGEION	1,305,990	1,244,456	1,133,376
COSTAU EIDDO	102	104	104
COSTAU CLUDIANT	23,560	20,360	20,360
CYFLENWADAU A GWASANAETHAU	5,724,161	5,207,755	13,326,029
TALIADAU TRYDYDD PARTI	8,801,415	8,832,872	8,832,872
TALIADAU TROSGLWYDDO	80,000	11,199,256	11,199,256
GWASANAETHAU CEFNOGI	17,875	17,875	3,588,520
CODI CYFALAF	11,676,771	11,621,771	12,273,138
CYFANSWM GWARIANT	27,629,874	38,144,449	50,373,655
INCWM			
GRANTIAU A CHYFRANIADAU ERAILL	0	-447,472	-447,472
FFŪOEDD, TALIADAU AC INCWM ARALL	-583,272	-386,936	-386,936
CODI AR	-341,220	-341,220	-16,565,657
CYFANSWM INCWM	-924,492	-1,175,628	-17,400,065
CYFANSWM Y GYLLIDEB	26,705,382	36,968,821	32,973,590

Systemau Gwybodaeth

CYLLIDEB GRYNO

CYLLIDEB ARIAN CYFYNGEDIG AILDREFNU

GWASANAETH DISGRIFIAD	2012/2013	2013/2014	2013/2014
Cost Glir fesul Gwasanaeth			
	£	£	£
SYSTEMAU GWYBODAETH	1,858,062	1,841,578	0
GWASANAETHAU CWSMERIAID	733,147	702,247	0
CYFREITHIOL A DEMOCRATAIDD	792,623	835,395	0
DEMOCRATAIDD A GWASANAETH COFRESTRU	851,779	728,533	0
CYFATHREBU A'R CYFRYNGAU CYMDEITHASOL	449,391	448,426	0
ADNODDAU DYNOL	1,358,790	1,342,072	0
CYFANSWM Y GYLLIDEB	6,043,792	5,898,251	0

Dadansoddiad yn ôl Gwariant ac Incwm

	£	£	£
GWARIANT			
COSTAU CYFLOGEION	6,281,741	6,248,477	5,640,668
COSTAU EIDDO	88,112	42,105	42,105
COSTAU CLUDIANT	50,264	49,425	49,425
CYFLENWADAU A GWASANAETHAU	1,153,610	1,074,931	1,074,931
TALIADAU TRYDYDD PARTI	28,897	18,000	18,000
GWASANAETHAU CEFNOGI	6,072	6,072	1,694,225
CODI CYFALAF	0	0	48,945
CYFANSWM GWARIANT	7,608,696	7,439,010	8,568,299
INCWM			
GRANTIAU A CHYFRANIADAU ERAILL	-733,654	-746,664	-746,664
FFŪOEDD, TALIADAU AC INCWM ARALL	-528,514	-471,978	-471,978
CODI AR	-302,736	-322,117	-7,349,657
CYFANSWM INCWM	-1,564,904	-1,540,759	-8,568,299
CYFANSWM Y GYLLIDEB	6,043,792	5,898,251	0

Cyllid a Pherfformiad

CYLLIDEB GRYNO

CYLLIDEB ARIAN CYFYNGEDIG AILDREFNU

GWASANAETH DISGRIFIAD

2012/2013

2013/2014

2013/2014

Cost Glir fesul Gwasanaeth

	£	£	£
CYLLID	4,143,481	4,050,986	0
CYFANSWM Y GYLLIDEB	4,143,481	4,050,986	0

Dadansoddiad yn ôl Gwariant ac Incwm

	£	£	£
GWARIANT			
COSTAU CYFLOGEION	4,489,939	4,396,960	3,920,742
COSTAU EIDDO	6,601	6,601	6,601
COSTAU CLUDIANT	24,326	26,651	26,651
CYFLENWADAU A GWASANAETHAU	510,601	497,640	497,640
TALIADAU TRYDYDD PARTI	49,980	49,980	49,980
GWASANAETHAU CEFNOGI	54,532	54,532	3,197,906
CYFANSWM GWARIANT	5,135,979	5,032,364	7,699,520
INCWM			
GRANTIAU A CHYFRANIADAU ERAILL	-368,265	-357,145	-357,145
FFŪOEDD, TALIADAU AC INCWM ARALL	-355,084	-355,084	-355,084
CODI AR	-269,149	-269,149	-6,987,291
CYFANSWM INCWM	-992,498	-981,378	-7,699,520
CYFANSWM Y GYLLIDEB	4,143,481	4,050,986	0

Trwsio a Chynnal

CYLLIDEB GRYNO

CYLLIDEB ARIAN CYFYNGEDIG AILDREFNU

GWASANAETH DISGRIFIAD	2012/2013	2013/2014	2013/2014
Cost Glir fesul Gwasanaeth			
	£	£	£
TRWSIO A CHYNNAL	2,125,121	2,167,623	0
CYFANSWM Y GYLLIDEB	2,125,121	2,167,623	0

Dadansoddiad yn ôl Gwariant ac Incwm

	£	£	£
GWARIANT			
COSTAU EIDDO	2,125,121	2,167,623	2,167,623
GWASANAETHAU CEFNOGI	0	0	20,139
CYFANSWM GWARIANT	2,125,121	2,167,623	2,187,762
INCWM			
CODI AR	0	0	-2,187,762
CYFANSWM INCWM	0	0	-2,187,762
CYFANSWM Y GYLLIDEB	2,125,121	2,167,623	0

Tai a Diogelu'r Cyfhoedd

CYLLIDEB GRYNO

CYLLIDEB ARIAN CYFYNGEDIG AILDREFNU

GWASANAETH DISGRIFIAD	2012/2013	2013/2014	2013/2014
Cost Glir fesul Gwasanaeth			
	£	£	£
STRATEGAETH DAI	807,498	803,527	772,267
BUDD-DAL TAI	-931,582	-402,858	563,862
EFFEITHLONRWYDD YNNI	105,398	105,859	0
TAI'R SECTOR PREIFAT	-59,644	-60,692	75,008
DIGARTREFEDD	896,132	921,240	976,737
SAFLEOEDD CRWYDRIAID	78,154	45,724	89,098
BWYD / IECHYD A DIOGELWCH	765,476	786,383	812,557
DIOGELWCH CYMUNEDOL / PARTNERIAETHAU TÎM	621,866	629,246	800,000
GWARCHOD YR AMGYLCHEDD	630,141	644,714	778,883
SAFONAU MASNACHU	542,563	575,710	773,884
CEFNOGAETH ADRANNOL	406,650	386,451	0
CEFNOGI POBL	1,198,189	968,455	982,168
CYFANSWM Y GYLLIDEB	5,060,841	5,403,759	6,624,464

Dadansoddiad yn ôl Gwariant ac Incwm

	£	£	£
GWARIANT			
COSTAU CYFLOGEION	4,294,221	4,373,398	3,956,340
COSTAU EIDDO	810,087	822,136	822,136
COSTAU CLUDIANT	151,190	129,999	129,999
CYFLENWADAU A GWASANAETHAU	1,374,255	1,375,163	1,375,163
TALIADAU TRYDYDD PARTI	1,676,458	1,652,717	1,652,717
TALIADAU TROSGLYWYDDO	49,074,371	43,357,045	43,357,045
GWASANAETHAU CEFNOGI	129,395	130,746	2,509,163
CODI CYFALAF	0	0	141,170
CYFANSWM GWARIANT	57,509,977	51,841,204	53,943,733
INCWM			
GRANTIAU A CHYFRANIADAU ERAILL	-50,813,009	-44,801,322	-44,801,322
FFÏOEDD, TALIADAU AC INCWM ARALL	-1,412,320	-1,412,316	-1,412,316
CODI AR	-223,807	-223,807	-1,105,631
CYFANSWM INCWM	-52,449,136	-46,437,445	-47,319,269
CYFANSWM Y GYLLIDEB	5,060,841	5,403,759	6,624,464

Gwasanaethau Tai

CYLLIDEB GRYN

ADDASWYD

CYLLIDEB

DISGRIFIAD

2012/2013

2013/2014

CRYNODEB O'R CYFRIF REFENIW TAI

	£	£
INCWM		
RHENTI ANHEDDAU	39,404,000	42,189,000
RHENTI ADEILADAU ERAILL	952,000	1,002,000
TALIADAU AM WASANAETHAU A CHYFLEUSTERAU	183,000	183,000
	1,068,000	1,100,000
LLOG	17,000	15,000
CYFANSWM INCWM	41,624,000	44,489,000
GWARIANT		
COSTAU GORUCHWYLIO A RHEOLI	4,895,000	5,095,000
TREULIAU ARBENNIG (CYNNAL TIROEDD AC ATI)	326,000	336,000
TAI GWARCHOD - COSTAU LANDLORD	545,000	550,000
CYFRANIAD AT GYFRIF TRWSIO TAI	14,400,000	14,400,000
	100,000	300,000
CYMHORTHDAL HRA TALADWY	11,278,000	11,591,000
TALIADAU CYFALAF	1,866,000	2,744,000
DARPARIAETH AR GYFER DYLEDION DRWG AC AMHEUS	250,000	400,000
CYFRANIAD AT Y RHAGLEN GYFALAF (CERA)	5,500,000	8,500,000
CYFANSWM GWARIANT	39,160,000	43,916,000
GWARGED / -DIFFYG CLIR AM Y FLWYDD	2,464,000	573,000
GWEDDILL A DDYGWYD YMLAEN	3,619,080	6,083,080
GWEDDILL I'W DDWYN YMLAEN	6,083,080	6,656,080

Gwasanaethau Tai

CYLLIDEB GRYNO ADDASWYD CYLLIDEB

DISGRIFIAD

2012/2013

2013/2014

CRYNODEB O'R CYFRIF TRWSIO TAI

£

£

INCWM

CYFRANIAD Y CYFRIF REFENIW TAI	14,400,000	14,400,000
CODI AM WAITH ALLANOL	50,000	50,000
CODI AM WAITH ADRANNOL	56,000	49,000
COSTAU A GODWYD AR Y RHAGLEN GYFALAF	720,000	730,000

CYFANSWM INCWM

15,226,000

15,229,000

GWARIANT

GWAITH TRWSIO		
CYNNAL ADEILADAU	5,000,000	4,320,000
STORFEYDD	1,446,500	1,477,500
CONTRACTWYR ALLANOL	4,600,000	4,700,000

GWASANAETHAU CEFNOGI

GWAITH TRWSIO	1,384,000	828,000
RHEOLI EIDDO A GWAITH TRWSIO	190,000	200,000
RHEOLI ASEDAU	396,000	385,000
CODI AM GLUDIANT A RHEOLI ASEDAU	109,000	101,000
CANOLFAN GYSWLLT GWAITH TRWSIO	204,100	218,000
GWEINYDDU TALIADAU	150,000	133,100
GWASANAETHAU GWRESOGI A THRYDANOL	552,000	562,000
SYRFEWYR	601,000	630,000

CYFANSWM GWARIANT

14,632,600

13,554,600

GWARGED / -DIFFYG CLIR AM Y FLWYDD

593,400

1,674,400

GWEDDILL A DDYGWYD YMLAEN

579,657

1,173,057

GWEDDILL I'W DDWYN YMLAEN

1,173,057

2,847,457

Gwasanaethau Cymdeithasol Oedolion

CYLLIDEB GRYNO

CYLLIDEB ARIAN CYFYNGEDIG AILDREFNU

GWASANAETH DISGRIFIAD	2012/2013	2013/2014	2013/2014
Cost Glir fesul Gwasanaeth			
	£	£	£
POBL HŶN	19,153,266	19,595,116	21,289,129
ANABLEDD CORFFOROL AC AMHARIAD SYNHWYROL	4,550,179	4,723,497	5,415,741
RHEOLWYR GWASANAETHAU OEDOLION / GWASANAETH	-610,512	-650,580	-1,021,049
AFIECHYD Y MEDDWL	2,341,344	2,668,598	2,911,084
ANABLEDDAU DYSGU	11,771,372	13,370,387	14,313,343
UWCH-REOLWYR / GWASANAETHAU CEFNOGI	3,750,350	3,536,494	549,522
CYFANSWM Y GYLLIDEB	40,955,999	43,243,512	43,457,770

Dadansoddiad yn ôl Gwariant ac Incwm

	£	£	£
GWARIANT			
COSTAU CYFLOGEION	19,538,500	19,588,090	17,535,212
COSTAU EIDDO	397,117	339,602	339,602
COSTAU CLUDIANT	593,825	569,347	569,347
CYFLENWADAU A GWASANAETHAU	960,071	889,081	889,081
TALIADAU TRYDYDD PARTI	32,578,134	33,768,736	33,768,736
TALIADAU TROSGLWYDDO	2,304,863	2,350,962	2,350,962
GWASANAETHAU CEFNOGI	0	0	9,306,967
CODI CYFALAF	0	0	253,705
CYFANSWM GWARIANT	56,372,510	57,505,818	65,013,612
INCWM			
GRANTIAU A CHYFRANIADAU ERAILL	-8,642,273	-7,488,068	-7,488,068
FFŴOEDD, TALIADAU AC INCWM ARALL	-6,716,238	-6,716,238	-6,716,238
CODI AR	-58,000	-58,000	-7,351,536
CYFANSWM INCWM	-15,416,511	-14,262,306	-21,555,842
CYFANSWM Y GYLLIDEB	40,955,999	43,243,512	43,457,770

Dysgu a Chyflawniad

CYLLIDEB GRYNO

CYLLIDEB ARIAN CYFYNGEDIG AILDREFNU

GWASANAETH DISGRIFIAD	2012/2013	2013/2014	2013/2014
Cost Glir fesul Gwasanaeth			
	£	£	£
CYLLIDEBAU DIRPRWYEDIG YSGOLION	73,760,790	75,809,499	75,809,499
CYFANSWM AR GYFER YSGOLION	73,760,790	75,809,499	75,809,499
CYLLIDEBAU YSGOLION HEB EU DIRPRWYO	580,890	1,876,918	8,316,387
GWASANAETH IEUENCTID	1,311,115	1,469,046	1,650,173
DYSGU A CHYFLAWNIAD (0 - 11)	1,012,776	987,562	2,018,616
DYSGU A CHYFLAWNIAD (12 - 19)	721,153	620,421	3,655,605
CEFNOGI CYFLAWNIAD	783,060	973,163	1,505,351
CRONFA YSGOLION GWELL	352,440	352,440	370,610
CYFANSWM HEBLAW YSGOLION	4,761,434	6,279,550	17,516,742
CYFANSWM Y GYLLIDEB	78,522,224	82,089,049	93,326,241

Dadansoddiad yn ôl Gwariant ac Incwm

	£	£	£
GWARIANT			
COSTAU CYFLOGEION	75,347,561	76,869,887	75,320,491
COSTAU EIDDO	4,731,450	4,975,651	4,975,651
COSTAU CLUDIANT	339,827	377,556	377,556
CYFLENWADAU A GWASANAETHAU	7,669,029	7,921,484	7,921,484
TALIADAU TRYDYDD PARTI	2,475,120	2,862,100	2,862,100
TALIADAU TROSLWYDDO	73,355	73,355	73,355
GWASANAETHAU CEFNOGI	7,251,430	7,549,790	15,868,326
CODI CYFALAF	120,000	120,000	4,826,858
CYFANSWM GWARIANT	98,007,772	100,749,823	112,225,821
INCWM			
GRANTIAU A CHYFRANIADAU ERAILL	-13,085,909	-12,259,842	-12,259,842
FFŪOEDD, TALIADAU AC INCWM ARALL	-1,288,657	-1,288,657	-1,288,657
CODI AR	-5,110,982	-5,112,275	-5,351,081
CYFANSWM INCWM	-19,485,548	-18,660,774	-18,899,580
CYFANSWM Y GYLLIDEB	78,522,224	82,089,049	93,326,241

Atal a Chynhwysiad

CYLLIDEB GRYNO

CYLLIDEB ARIAN CYFYNGEDIG AILDREFNU

GWASANAETH DISGRIFIAD	2012/2013	2013/2014	2013/2014
Cost Glir fesul Gwasanaeth			
	£	£	£
TÎM CEFNOGI BUSNES	138,024	138,693	0
TEULUOEDD YN GYNTAF	30,836	30,836	86,299
CEFNOGI A DATBLYGU PERFFORMIAD	979,454	982,295	927,626
CYNNWYS PLANT A THEULUOEDD	649,163	677,451	737,057
CYFIAWNDER IEUENCTID GWASANAETH	530,850	530,590	525,577
GOFAL CYMDEITHASOL PLANT	11,977,237	12,065,528	12,707,296
CYFANSWM Y GYLLIDEB	14,305,564	14,425,393	14,983,855

Dadansoddiad yn ôl Gwariant ac Incwm

	£	£	£
GWARIANT			
COSTAU CYFLOGEION	7,941,549	7,989,815	7,400,919
COSTAU EIDDO	104,703	104,703	104,703
COSTAU CLUDIANT	355,201	320,192	320,192
CYFLENWADAU A GWASANAETHAU	1,831,598	1,847,408	1,847,408
TALIADAU TRYDYDD PARTI	4,235,822	4,251,748	4,251,748
TALIADAU TROSGLWYDDO	2,052,063	2,052,063	2,052,063
GWASANAETHAU CEFNOGI	0	44,000	2,569,606
CODI CYFALAF	0	0	43,870
CYFANSWM GWARIANT	16,520,936	16,609,929	18,590,509
INCWM			
GRANTIAU A CHYFRANIADAU ERAILL	-1,841,108	-1,810,272	-1,810,272
CODI AR	-374,264	-374,264	-1,796,382
CYFANSWM INCWM	-2,215,372	-2,184,536	-3,606,654
CYFANSWM Y GYLLIDEB	14,305,564	14,425,393	14,983,855

Datblygiad Economaidd

CYLLIDEB GRYNO

CYLLIDEB ARIAN CYFYNGEDIG AILDREFNU

GWASANAETH DISGRIFIAD	2012/2013	2013/2014	2013/2014
Cost Glir fesul Gwasanaeth			
	£	£	£
STADAU MASNACHOL	-894,319	-895,142	59,681
MARCHNADOEDD	-110,140	0	323,128
DATBLYGU BUSNES A MENTER	828,208	832,192	1,096,520
ADFYWIO	1,075,927	1,076,382	1,382,467
DIWYLLIANT A THREFTADAETH	898,980	906,938	1,253,142
RHEOLI ASEDAU	1,098,162	1,107,582	73,198
GWASANAETHAU DYLUNIO	291,570	291,094	0
CYFLEUSTERAU RHEOLI	1,095,761	1,022,871	673,643
ARLWYO GWASANAETH	-328,486	308,854	571,700
CEFNOGAETH ADRANNOL	311,492	298,952	0
CYFANSWM Y GYLLIDEB	4,267,155	4,949,723	5,433,479

Dadansoddiad yn ôl Gwariant ac Incwm

	£	£	£
GWARIANT			
COSTAU CYFLOGEION	9,119,771	9,468,445	8,703,659
COSTAU EIDDO	2,867,345	2,996,522	2,996,522
COSTAU CLUDIANT	114,565	110,025	110,025
CYFLENWADAU A GWASANAETHAU	2,575,365	3,565,725	3,565,725
TALIADAU TRYDYDD PARTI	456,800	450,870	450,870
GWASANAETHAU CEFNOGI	5,000	20,731	4,001,106
CODI CYFALAF	0	0	1,986,156
CYFANSWM GWARIANT	15,138,846	16,612,318	21,814,063
INCWM			
GRANTIAU A CHYFRANIADAU ERAILL	-4,297,985	-4,830,709	-4,830,709
FFŴOEDD, TALIADAU AC INCWM ARALL	-4,754,489	-5,007,869	-5,007,869
CODI AR	-1,819,217	-1,824,017	-6,542,006
CYFANSWM INCWM	-10,871,691	-11,662,595	-16,380,584
CYFANSWM Y GYLLIDEB	4,267,155	4,949,723	5,433,479

Hamdden, Llyfrgelloedd a Diwylliant

CYLLIDEB GRYNO

CYLLIDEB ARIAN CYFYNGEDIG AILDREFNU

GWASANAETH DISGRIFIAD	2012/2013	2013/2014	2013/2014
Cost Glir fesul Gwasanaeth			
	£	£	£
LLYFRGELLOEDD A CHANOLFANNAU CYMUNEDOL	2,092,185	2,033,771	2,800,145
DATBLYGIAD DIWYLLIANNOL	34,661	40,446	62,604
DATBLYGU HAMDDEN	243,677	256,077	437,875
CYFLEUSTERAU CHWARAEON	1,181,407	1,209,444	2,483,881
RHEOLI HAMDDEN	151,930	131,722	0
CYDLYNIANT CYMUNEDOL A CYDRADDOLDEB	142,063	143,092	271,065
RHEOLI ADEILADU	-11,434	-22,747	48,653
RHEOLI CYNLLUNIO	-139,721	-222,473	-44,024
POLISI CYNLLUNIO	592,923	595,550	666,353
CYNLLUNIO AT ARGYFWNG	143,408	142,227	0
CEFNOGAETH ADRANNOL	370,892	364,781	0
CYFANSWM Y GYLLIDEB	4,801,991	4,671,890	6,726,552

Dadansoddiad yn ôl Gwariant ac Incwm

	£	£	£
GWARIANT			
COSTAU CYFLOGEION	6,833,127	6,771,862	6,215,210
COSTAU EIDDO	1,282,848	1,316,686	1,316,686
COSTAU CLUDIANT	100,322	87,879	87,879
CYFLENWADAU A GWASANAETHAU	1,335,870	1,249,736	1,249,736
TALIADAU TRYDYDD PARTI	86,441	82,856	82,856
GWASANAETHAU CEFNOGI	0	0	2,541,874
CODI CYFALAF	173,724	173,724	1,385,894
CYFANSWM GWARIANT	9,812,332	9,682,743	12,880,135
INCWM			
GRANTIAU A CHYFRANIADAU ERAILL	-1,295,292	-1,299,635	-1,299,635
FFŪOEDD, TALIADAU AC INCWM ARALL	-3,715,049	-3,711,218	-3,711,218
CODI AR	0	0	-1,142,730
CYFANSWM INCWM	-5,010,341	-5,010,853	-6,153,583
CYFANSWM Y GYLLIDEB	4,801,991	4,671,890	6,726,552

Yr Amgylchedd

CYLLIDEB GRYNO

CYLLIDEB ARIAN CYFYNGEDIG AILDREFNU

GWASANAETH DISGRIFIAD	2012/2013	2013/2014	2013/2014
Cost Glir fesul Gwasanaeth			
	£	£	£
MYNWENTYDD AC AMLOSGFEYDD	-419,426	-431,021	-320,154
CASGLU GWASTRAFF	1,008,255	1,026,927	1,336,030
GLANHAU ARALL	1,480,708	1,471,720	1,844,992
GWAREDU GWASTRAFF / AILGYLCHU	9,857,697	10,427,544	11,866,827
CEFN GWLAD A HAWLIAU TRAMWY CYHOEDDUS	649,098	658,296	765,482
PARCIAU A MANNAU AGORED	2,356,547	2,389,968	1,989,438
ISADRAN GLUDIANT A GWASANAETHAU DEPO	-662,882	-678,946	-466,729
CEFNOGAETH ADRANNOL	623,441	616,266	0
CYDGYSYLLTU CLUDIANT A CHLUDIANT YSGOL	4,778,946	4,929,113	1,395,021
YMGYNGHORIAETH BEIRIANYDDOL	241,657	241,499	1,197,385
MEYSYDD PARCIO A PHARCIO DAD-DROSEDDOLEDIG	-397,873	-378,446	-358,193
DIOGELWCH AR Y FFYRDD A HEBRYNGWYR CROESI	154,936	159,140	167,090
CYNLLUNIO TRAFFIG A CHLUDIANT	493,780	498,546	864,890
CYNNAL PRIFFYRDD	4,793,748	5,248,359	6,239,942
CYFANSWM Y GYLLIDEB	24,958,632	26,178,965	26,522,021

Dadansoddiad yn ôl Gwariant ac Incwm

	£	£	£
GWARIANT			
COSTAU CYFLOGEION	10,844,803	10,777,988	9,712,410
COSTAU EIDDO	1,592,703	1,682,157	1,682,157
COSTAU CLUDIANT	8,954,883	9,221,111	9,221,111
CYFLENWADAU A GWASANAETHAU	1,729,797	2,035,007	2,035,007
TALIADAU TRYDYDD PARTI	18,658,731	19,352,393	19,352,393
GWASANAETHAU CEFNOGI	0	0	3,768,972
CODI CYFALAF	318,797	318,797	3,921,186
CYFANSWM GWARIANT	42,099,714	43,387,453	49,693,236
INCWM			
GRANTIAU A CHYFRANIADAU ERAILL	-13,929,944	-13,974,551	-13,974,551
FFŴOEDD, TALIADAU AC INCWM ARALL	-3,211,138	-3,233,937	-3,233,937
CODI AR	0	0	-5,962,727
CYFANSWM INCWM	-17,141,082	-17,208,488	-23,171,215
CYFANSWM Y GYLLIDEB	24,958,632	26,178,965	26,522,021

Rheoli Prif Beryglon

Tybiaeth y Gyllideb	Rheoli Peryglon	
Chwyddiant a chyfraddau llog	<p>a) Cynhwyswyd darpariaeth o 2% ar gyfer chwyddiant cyffredinol yn y gyllideb. 2.7% yw'r CPI ar hyn o bryd.</p> <p>b) Bydd symudiad cyfraddau llog yn y dyfodol yn effeithio ar incwm o fuddsoddiad.</p>	Drwy drefniadau monitro a rheoli cyllideb y Cyngor.
Adolygiad Cyflogau	Ni therfynwyd gwerth hawliadau fel yr oedd pethau ar 1 Ebrill 2007.	
<p>Arbediadau Gwasanaethau:</p> <p>a) Ailnegodi'r contract â Clwyd Alyn ar gyfer darparu gwasanaethau yn Llys y Waun</p> <p>b) Adolygiad Cyllidwr Arweiniol</p> <p>c) Arbedion o'r Adolygiad Gweinyddol ac Asiantaeth</p> <p>d) Adolygiad Teithio'r Staff</p>	<p>Mae'n bosibl na fydd y cytundeb newydd wedi'i lofnodi ac na fydd y gwaith adeiladu wedi'i gwblhau erbyn dechrau'r flwyddyn ariannol.</p> <p>Cwynion gan sefydliadau'r trydydd sector a thensiwn gyda'r agenda diwygio lles.</p> <p>Ansawdd a lefel y gwasanaeth yn gostwng.</p> <p>Yr effaith ar wasanaethau rheng flaen a thargedau perfformiad.</p> <p>Ansawdd a lefel y gwasanaeth yn gostwng</p>	<p>Cytundeb Gwleidyddol a hefyd y cytundeb â Pennaf i gael eu lofnodi cyn gynted ag sy'n bosibl er mwyn gwireddu unrhyw arbedion yn 2013/14</p> <p>Cynllun cyfathrebu</p> <p>Drwy drefniadau monitro a rheoli cyllideb y Cyngor a thrwy gadw penodiadau parhaol</p>
<p>Pwysau ar Wasanaethau:</p> <p>a) Neilltuwyd darpariaeth yn y gyllideb ar gyfer y diwygiad lles</p> <p>b) Neilltuwyd darpariaeth ar gyfer y newidiadau yn y galw am ofal cymdeithasol Oedolion.</p>	<p>Mae'n bosibl y bydd y galw am y gwasanaethau hyn yn parhau i fod yn fwy na'r cyllid sydd ar gael.</p> <p>Mae'n bosibl y bydd y galw am y gwasanaethau hyn yn parhau i fod yn fwy na'r cyllid sydd ar gael.</p>	<p>Drwy drefniadau monitro a rheoli cyllideb y Cyngor</p> <p>Ail-flaenoriaethu fel bo'n briodol er mwyn darparu i ddefnyddwyr gyda'r angen mwyaf dybryd</p>
Costau Cyllid Cyfalaf	Mae'r lefel benthyca'n seiliedig ar lefel ac amseriad ffynonellau cyllid eraill, e.e. grantiau a derbyniadau cyfalaf Gallai'r rhain newid.	Drwy ystyriaeth gan weithgor aelodau / swyddogion ac argymhelliad y gweithgor i'r Bwrdd.

Datganiad Strategaeth Rheoli'r Trysorlys a'r Strategaeth Fuddsoddi

2013/14 i 2015/16

1. Cefndir

- 1.1 Mae Cod Ymarfer y Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth ar gyfer Rheoli Trysorlys mewn Gwasanaethau Cyhoeddus ("Cod RhT CIPFA") a'r Cod Materion Ariannol yn gofyn bod awdurdodau lleol yn pennu Datganiad Strategaeth Rheoli Trysorlys (DSRhT) a Dangosyddion Darbodus (DDau) bob blwyddyn. Mae'r DSRhT hefyd yn cynnwys y Strategaeth Fuddsoddi Flynyddol, sy'n ofynnol yng Nghanllawiau Buddsoddi Llywodraeth Cymru.
- 1.2 Yn unol â gofynion y Cod Materion Ariannol, mabwysiadodd y Cyngor God Rheoli Trysorlys CIPFA mewn cyfarfod o'i Fwrdd Gweithredol ar 19 Mawrth 2002 (DFIS/20/02). Yn dilyn hynny, mae'r Cyngor wedi ymgorffori'r newidiadau o God Ymarfer diwygiedig CIPFA (Tachwedd 2011) yn ei bolisiau, ei weithdrefnau a'i arferion Rheoli Trysorlys.
- 1.3 Diben y DSRhT hwn, felly, yw cymeradwyo:
- Strategaeth Rheoli Trysorlys ar gyfer 2013/14
  - Strategaeth Fuddsoddi Flynyddol ar gyfer 2013/14
  - Dangosyddion Darbodus ar gyfer 2013/14, 2014/15 a 2015/16
  - Datganiad Darpariaeth Isafswm Refeniw
- 1.4 Mae'r Cyngor wedi benthyca a buddsoddi symiau sylweddol o arian, ac felly gallai fod yn agored iawn i risgiau ariannol, gan gynnwys colli cyllid a fuddsoddwyd ac effaith cyfraddau llog newidiol. Mae nodi, monitro a rheoli risg felly'n rhan hollbwysig o Strategaeth Rheoli Trysorlys y Cyngor.

2. Gofyniad Cyllid Cyfalaf

- 2.1 Caiff yr angen sylfaenol i fenthyca i ddibenion cyfalaf ei fesur gan y Gofyniad Cyllid Cyfalaf (CFR) Y CFR, ynghyd â Chronfeydd wrth Gefn Defnyddiadwy, yw'r ffactorau craidd sy'n rheoli gweithgarwch Rheoli Trysorlys y Cyngor.
- 2.2 Ar hyn o bryd, mae'r Cyngor mewn dyled o £144.7m ac wedi buddsoddi £46.6m. Manylir ymhellach ar hyn ar dudalen 24.

- 2.3 **Arian a Fenthycir Cyn y Ceir Angen am Wariant:** Gall y Cyngor fenthycu mwy o gyllid na lefel gyfredol ei CFR hyd at y lefel ragamcanol yn 2015/16. Nid yw'r Cyngor yn debygol o fenthycu cyn bod angen ond os teimlir bod manteision benthyca ar gyfraddau llog cyfredol o gymharu â'r cyfraddau llog a ddisgwylir yn y dyfodol, yn gwrthbwysu'r gost a'r risgiau cyfredol yn gysylltiedig â buddsoddi'r derbyniadau hyd nes bod angen benthyca mewn gwirionedd.
- 2.4 Mae'r symudiad a ragwelir i'r CFR yn y blynyddoedd a ddaw yw un o'r Dangosyddion Darbodus (DDau). Caiff y symudiad mewn dyled allanol a chronfeydd wrth gefn defnyddiadwy eu cyfuno i ganfod beth yw gofyniad benthyca'r Cyngor a'r strategaeth fuddsoddi bosibl yn y blynyddoedd presennol a'r blynyddoedd nesaf.

Tabl 1: Dadansoddiad Cryno o'r Fantolen

	2012/13 Amcangyfrif £m	2013/14 Amcangyfrif £m	2014/15 Amcangyfrif £m	2015/16 Amcangyfrif £m
CFR y Gronfa Gyffredinol	142.2	141.7	141.4	138.8
CFR yr HRA	21.4	19.9	18.4	17.0
Cyfanswm y CFR	163.6	161.6	159.8	155.8
Llai: Proffil Benthyca Presennol	127.2	126.7	126.1	124.4
Llai: Ymrwymadau Hirdymor Eraill	16.3	15.8	15.3	14.6
Uchafswm y Gofyniad Benthyca Allanol Cronnus	20.1	19.1	18.4	16.8
Cronfeydd Wrth Gefn Defnyddiadwy	44.9	43.4	40.8	38.3
Gofyniad Benthyca Clir Cronnus / (Buddsoddiadau)	-24.8	-24.3	-22.4	-21.5

3. Rhagolwg Cyfraddau Llog

- 3.1 Yr un yw byrdwn rhagolwg cyfraddau llog Cyngorwyr Rheoli Trysorlys y Cyngor, Arlingclose's, â'r hyn a gafwyd dros y blynyddoedd diwethaf. Hynny yw, y bydd cyfraddau llog yn parhau i fod yn isel am gyfnod hwy eto. Yn wir, rhagwelir y bydd cyfraddau llog swyddogol y DU yn parhau ar 0.5% hyd 2016, o ystyried y rhagolygon marwaidd o dwf economaidd a gweithrediad y camau cynilo a gyhoeddwyd yn Natganiad Hydref y Canghellor. Hyd nes y ceir datrysiad credadwy i'r problemau sy'n gysgod dros Ardal yr Ewro - ac er mwyn sicrhau'r datrysiad hwnnw mae angen undod cyllidol llwyr, y ceir sawl rhwystr gwleidyddol sylweddol iddo - bydd statws y DU fel hafan ddiogel, ac annhebygolrwydd unrhyw gynnydd mewn cyfraddau llog swyddogol yn parhau i gyfuno a chefnogi byrdwn y rhagolwg.

3.2 Mae'r rhagolwg ar gyfer yr economi a chyfraddau llog a ddarparwyd gan Arlingclose wedi'i atodi ar dudalen 33. Bydd y Cyngor yn ailystyried ei strategaeth o bryd i'w gilydd mewn ymateb i ddigwyddiadau economaidd, gwleidyddol ac ariannol sy'n datblygu.

4. Strategaeth Fenthyca

4.1 Mae lefel absoliwt cyfraddau benthyca, yn ogystal â'r berthynas rhwng cyfraddau llog byrdymor a hirdymor yn parhau i ddylanwadu ar y Strategaeth Rheoli Trysorlys, ac ar strategaethau benthyca yn enwedig. Mae'r gwahaniaeth hwn yn creu "costau cludo" ar unrhyw fenthyca tymor hwy newydd lle caiff y derbyniadau eu cadw dros dro fel buddsoddiadau oherwydd y gwahaniaeth rhwng yr hyn sy'n cael ei dalu ar y benthyciad a'r hyn sy'n cael ei ennill ar y buddsoddiad. Mae costau cludo'n debygol o fod yn berthnasol hyd 2016 a thu hwnt. Gan y bydd benthyciadau'n cael eu trefnu dros gyfnodau hwy (unrhyw gyfnod hyd at 50 mlynedd), mae angen ystyried costau cludo mewn cyd-destun o ansicrwydd a'r cyfyngiadau ar fforddiadwyedd a geir yn sefyllfa ariannol ehangach y Cyngor.

4.2 Fel y nodwyd yn Nhabl 1, mae gan y Cyngor ofyniad benthyca crynswth o £19.1m yn 2013/14, ond mae ganddo ddigon o falansau a chronfeydd wrth gefn i osgoi'r anen am fenthyca allanol. I bob pwrpas, drwy fenthyg yr arian sydd ganddo'n weddill iddo ef ei hun, gall y Cyngor gadw costau benthyca mor isel ag sy'n bosibl, a lleihau'r risg gyffredinol i'r trysorlys drwy ostwng balansau ei fuddsoddiadau allanol.

5. Goblygiadau i'r Portffolio a Ffynonellau Benthyca

5.1 Ochr yn ochr â'r cyngor gan Arlingclose, bydd y Cyngor yn adolygu'r ffynonellau benthyca canlynol yn rheolaidd:

- Mewnol
- Y Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus (PWLB)
- Awdurdodau lleol
- Banc Buddsoddi Ewrop (*DS ni fydd BBE ond yn benthyca hyd at 50% tuag at ariannu prosiect penodol, ac mae angen i'r prosiect hwnnw fodloni meni prawf penodol BBE*)
- Prydlesu
- Cyllid strwythuredig
- Marchnadoedd cyfalaf (materion stoc, biliau a phapur masnachol)
- Banciau masnachol

5.2 Disgwylir y bydd y Cronfeydd Wrth Gefn Defnyddiadwy yn parhau i fod yn fwy na digon i dalu am y Gofyniad Benthyca Allanol Crynswth dros y tymor canolig, ac felly o ystyried y costau cludo cyfredol sy'n gysylltiedig â benthyca allanol, bydd y Cyngor yn parhau â'i bolisi o fenthyca'n allanol dros y cyfnod hwn.

5.3 Rydym yn parhau i gadw golwg ar amlygiad y Cyngor i fenthyciadau cyfnod byrrach a chanddynt gyfradd newidiol drwy gyfeirio at y gwahaniaeth, neu'r ymlediad rhwng, costau cyfraddau benthycia newidiol a thymor hwy. Bydd culhau'r ymlediad yn sylweddol (e.e. ar gyfradd o 0.50%) yn sbarduno adolygiad ffurfiol o'r strategaeth benthycia ar unwaith, er mwyn canfod a ddylid cadw neu newid yr amlygiad i gyfraddau cyfnod byrrach a newidiol. Bydd dibyniaeth gynyddol ar y math hwn o fenthycia'n dod ag anwadalwch i'r portffolio dyledion, o ran y risg yn gysylltiedig â chyfraddau llog, ond gwrthbwysir hyn gan ei fforddiadwyedd, a thrwy gysoni costau benthycia â derbyniadau buddsoddi.

5 Mae'r Cyngor yn agored i £23.8m o fenthyciadau LOBO (Lender's Option Borrower's Option) a gall £19.3m o'r swm hwnnw gael ei "alw" yn ystod 2013/14. Caiff LOBO ei alw pan fydd y darparwr benthyciad yn arfer ei hawl i newid cyfradd y llog ar y benthyciad, a phryd hynny caiff y benthycwr dderbyn y telerau diwygiedig, neu eu gwrthod ac ad-dalu'r benthyciad. Gall benthyciadau LOBO achosi risg ailgyllido posibl i'r Awdurdod, gan mai'r darparwr benthyciad yn unig sydd i benderfynu pryd i alw LOBO.

5.5 Trafodir unrhyw fenthyciadau LOBO a gaiff eu galw gyda Arlingclose cyn derbyn unrhyw delerau diwygiedig. Y sefyllfa ddiodyn fydd ad-dalu'r benthyciad LOBO heb gosb, h.y. peidio derbyn y telerau diwygiedig.

6. Ad-drefnu Dyledion

6.1 Mae modd ad-drefnu portffolio dyledion PWLB yr Awdurdod drwy ad-dalu benthyciadau a'u hailgyllido ar delerau tebyg neu wahanol er mwyn lleihau risg ac/neu sicrhau arbedion mewn costau llog.

6.2 Mae'r cyfraddau llog isel a geir ar hyn o bryd a'r newidiadau i'r rheolau ynghylch ad-dalu benthyciadau PWLB yn gynnar wedi amharu ar y posibilrwydd i ailstrwythuro dyledion mewn modd ystyrion, er bod ambell gyfle yn codi i wneud hynny. Y sail resymegol i ad-drefnu neu ad-dalu unrhyw ddyledion fyddai un neu fwy o'r canlynol:

- Lleihau'r balansau buddsoddi ac amlygiad i gredyd drwy ad-dalu dyledion
- Cysoni amcanestyniadau llif arian hirdymor a lefelau dyled
- Arbedion mewn costau llog ar ôl addasu risg
- Ailfantoli strwythur cyfraddau llog y portffolio dyledion
- Newid proffil aeddfedrwydd y portffolio dyledion

- 6.3 Adroddir am weithgarwch benthycu ac ad-drefnu yn yr Adroddiad Rheoli Trysorlys Blynyddol, ac yn yr adroddiadau Rheoli Trysorlys rheolaidd a gyflwynir i'r Bwrdd Gweithredol.

7. Strategaeth Fuddsoddi Flynyddol

- 7.1 Yn unol â'r Canllawiau Buddsoddi a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru ac arfer gorau, prif amcan y Cyngor hwn o hyd, mewn perthynas â buddsoddi arian cyhoeddus, yw sicrwydd cyfalaf. Mae hylifedd neu hygyrchedd buddsoddiadau'r Cyngor yn ail ystyriaeth, a'r drydedd ystyriaeth ar ôl hynny yw'r enillion a geir ar fuddsoddiadau.
- 7.2 Mae'r Cyngor ac Arlingclose yn parhau i fod yn gwyllo'n ofalus am arwyddion o annifyrrwch o ran credyd neu yn y marchnadoedd a allai fod yn niweidiol i'r Cyngor.
- 7.3 Caiff buddsoddiadau eu dosbarthu'n rhai "Penodedig" neu'n rhai "Amhenodedig" yn y canllawiau buddsoddi a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru.

Buddsoddiadau penodedig yw buddsoddiadau mewn sterling gydag uchafswm o flwyddyn o gyfnod aeddfedu. Maent hefyd yn bodloni'r "ansawdd credyd uchel" fel y caiff ei bennu gan y Cyngor, ac ni thbyr eu bod fuddsoddiadau gwariant cyfalaf o dan Statud. Y buddsoddiadau Amhenodedig yw'r holl fuddsoddiadau eraill, i bob pwrpas.

- 7.4 Dyma'r mathau o fuddsoddiadau a ddefnyddir gan y Cyngor. Nodir hefyd ai benthyciadau Penodedig ynteu fenthyciadau Amhenodedig yr ydynt:

Tabl 2: Buddsoddiadau Penodedig ac Amhenodedig

Buddsoddiad	Penodedig	Amhenodedig
Adneuon cyfnod gyda banciau a chymdeithasau adeiladu	✓	✓
Adneuon cyfnod gydag awdurdodau lleol eraill yn y DU	✓	✓
Buddsoddiadau gyda Darparwyr Cofretsredig	✓	✓
Tystysgrifau adneuo gyda banciau a chymdeithasau adeiladu	✓	✓
Giltiau	✓	✓
Biliau'r Trysorlys (Biliau T)	✓	x
Bondiau a gyhoeddwyd gan Fanciau Datblygu Amlochrog	✓	✓
Biliau Awdurdodau Lleol	✓	x

Papur Masnachol	✓	x
Bondiau Corfforaethol	✓	✓
Cyllid y Farchnad Arian Gradd AAA	x	✓
Cynlluniau Eraill y Farchnad Arian a Chydfuddsoddi	✓	✓
Cyfleuster Adneuo Cyfrif Rheoli Dyledion	✓	x
Buddsoddiadau gyda sefydliadau eraill ¹	x	✓

Ceir manylion pellach ar dudalennau 35 i 37.

- 7.5 Mae Darparwyr Cofrestredig (RPs) wedi'u cynnwys o fewn y Buddsoddiadau Penodedig a'r Buddsoddiadau Amhenodedig ar gyfer 2013/14. Caiff buddsoddiadau gydag RPs eu dadansoddi ar sail unigol, a'u trafod gydag Arlingclose cyn buddsoddi.
- 7.6 Mae buddsoddiadau gyda sefydliadau eraill wdi cael eu cynnwys fel categori buddsoddi amhenodedig ar gyfer 2013-14. Byddai hyn yn cynnwys cyfleoedd i fuddsoddi gyda busnesau bach a chanolig (BBaChau) a chyda busnesau eraill ledled y DU. Oherwydd y canfyddiad bod gan BBaChau risg credyd uwch, mae'n bosibl y bydd y buddsoddiadau hynny'n sicrhau cyfraddau uwch o enillion Bydd asesiad credyd allanol yn cael ei gynnal, a gofynnir am gyngor gan Arlingclose (os yw ar gael) cyn gwneud unrhyw benderfyniad ynghylch buddsoddi.
- 7.7 Y statws credyd gofynnol ar gyfer gwledydd sofran ar wahân i'r DU yw AA+ (neu gyfwerth). Ar gyfer buddsoddiadau penodedig, yr statws gofynnol hirdymor ar gyfer partion i gontract yw A- (neu gyfwerth). Fel y nodir yn Buddsoddiadau Amhenodedig ar dudalen 37, caiff y Pennaeth Cyllid ddewis buddsoddi gyda phartion nad ydynt yn bodloni'r meini prawf penodedig, yn seiliedig ar gyngor gan Arlingclose.

Mae'r nodweddion credyd eraill, yn ogystal â statws credyd, a gaiff eu monitro gan y Cyngor wedi'u rhestru yn y Dangosydd Darbodus ar gyfer Risg Credyd (tud 31, Adran 11).

Bydd unrhyw sefydliad yn cael ei wahardd neu ei ddileu os bydd unrhyw un o'r ffactorau a nodir uchod yn peri pryder. Yn benodol, caiff statysau credyd eu monitro'n ddyddiol gan y Cyngor. Bydd Arlingclose yn cynghori ynghylch newidiadau i sgorau a'r camau priodol i'w cymryd.

¹ Yn amodol ar asesiad credyd allanol a chyngor penodol gan Arlingclose.

Mae'r gwledydd a'r sefydliadau sy'n bodloni'r meini prawf ar gyfer buddsoddiadau ar hyn o bryd wedi'u cynnwys ar dudalen 35.

Polisi'r Cyngor o hyd yw gwneud eithriadau i bolisi gwrthbarti yn seiliedig ar statysau credyd, ond mae hyn yn amodol a chyfeiriol. Mae hyn yn golygu y gallai sefydliad sy'n bodloni'r meini prawf gael ei wahardd, ond na fydd sefydliadau sy'n bodloni'r meini prawf yn cael eu hychwanegu.

- 7.8 **Banc yr Awdurdod** – Banc y Cyngor yw National Westminster Bank Plc. Ar hyn o bryd, mae'n bodloni meini prawf credyd gofynnol y Cyngor. Hyd yn oed os bydd y statws credyd yn disgyn yn is na maen prawf gofynnol A- y Cyngor, bydd yn parhau i gael ei ddefnyddio arg yfer gofynion hylifedd byrdymor (buddsoddiadau dros nos a thros y penwythnos) ac ar gyfer trefniadau parhad busnes.

Daw contract cyfleusterau bancio cyfredol y Cyngor i ben ar 31 Mawrth 2013 ac mae cyfarwydddeb yr UE yn atal National Westminster Bank Plc rhag tendro ar gyfer y contract newydd a ddyfernir o 1 Ebrill 2013 ymlaen.

8. Strategaeth Fuddsoddi

- 8.1 Gyda chyfraddau llog byrdymor yn isel am beth amser, bydd strategaeth fuddsoddi, yn nodweddiadol, yn ymestyn cyfnodau buddsoddi, pan fo llif arian yn caniatáu, er mwyn cloi cyfraddau llog uwch o dderbyniadau addasedig ac iddynt risg dderbyniol. Problem yr amgylchedd sydd ohoni yw canfod gwrthbarti buddsoddi sy'n cynig lefelau derbyniol o risg gwrthbarti.
- 8.2 Er mwyn amrywio portffolio sydd wedi'i fuddsoddi mewn arian parod i raddau helaeth, caiff buddsoddiadau eu gwneud gyda gwrthbartion dros ystod o gyfnodau aeddfedu. Pennir uchafswm y buddsoddiad gyda phob gwrthbarti er mwyn sicrhau amrywio darbodus.
- 8 Bydd cronfeydd y farchnad arian (MMF) yn cael eu defnyddio, ond bydd arferion da wrth Reoli Trysorlys yn dal i fodoli, ac er bod MMFs yn sicrhau lefel dda o amrywio, bydd yr Awdurdod hefyd yn ceisio lliniaru risg weithredol drwy ddefnyddio dau MMF o leiaf. Bydd y Cyngor hefyd yn cyfyngu ar ei amlygiad i MMFs drwy roi llai o gyllid o dan reolaeth, ac ni fydd yn fwy na 0.5% o werth ased clir yr MMF. Yn achos MMF y Llywodraeth, bydd y Cyngor yn sicrhau na fydd amlygiad i bob Cronfa yn fwy na 2% o werth ased clir y Gronfa.

9. Polisi ar Ddefnyddio Deilliadau Ariannol

- 9.1 Mae Deddf Lleoliaeth 201 yn cynnwys pŵer cymhwysedd cyffredinol sy'n cael gwared â'r ansicrwydd ynghylch defnydd awdurdodau lleol yn Lloegr o ddeilliadau ariannol

arunig (h.y. y rhai nad ydynt wedi'u mewnosod mewn benthyciad neu fuddsoddiad). Er nad yw'r newid hwn yn berthnasol i Gymru, mae Cod diweddaraf CIPFA yn ei gwneudh i'n ofynnol i awdurdodau nodi'n glir beth yw eu polisi ar ddefnyddio deilliadau yn y strategaeth flynyddol.

- 9.2 Yn absenoldeb unrhyw hawl cyfreithiol, polisi'r Cyngor yw peidio ymgymryd â thrafodaethau deilliadau ariannol arunig fel cyfnewidiadau, blaen gytundebau, blaen drafodion ariannol ac opsiynau. Nid yw'r polisi hwn yn berthnasol i ddeilliadau wedi'u mewnosod mewn cytundebau eraill, er bydd y risgiau ynghlwm wrth y deilliadau hynny'n cael eu rheoli o fewn y strategaeth rheolaeth risgiau gyffredinol.

10. Datganiad Darpariaeth Isafswm Refeniw (MRP) 2013/14

- 10.1 Mae'n ofynnol i'r Cyngor bennu polisi blynyddol ar gyfer y modd y mae'n cyfrifo'r ddarpariaeth ddarbodus ar gyfer ad-dalu benthyciadau (MRP). Ceir polisi eleni ar dudalen 39 yr adroddiad hwn.

11. Monitro ac Adrodd ar Alldro'r Trysorlys a Dangosyddion Darbodus

- 11.1 Bydd y Pennaeth Cyllid yn adrodd wrth y Bwrdd Gweithredol ar weithgarwch/perfformiad Rheoli Trysorlys a Dangosyddion Darbodus, fel a ganlyn:
- Ddwywaith, ym mis Hydref a mis Ionawr, yn erbyn y strategaeth a gymeradwywyd ar gyfer y flwyddyn. Bydd y Cyngor yn cyflwyno adroddiad alldro ar ei weithgarwch Rheoli Trysorlys erbyn 30 Medi ar ôl diwedd y flwyddyn ariannol.
  - Bydd y Pwyllgor Craffu Cwsmeriaid, Perfformiad ac Adnoddau (Sefydliad) yn gyfrifol am graffu ar weithgarwch ac arferion Rheoli Trysorlys.

12. Eitemau Eraill

12.1 Hyfforddiant

Mae Cod Ymarfer CIPFA yn ei gwneud hi'n ofynnol i'r Pennaeth Cyllid sicrhau bod yr holl aelodau a chanddynt gyfrifoldebau Rheoli Trysorlys, gan gynnwys craffu ar y swyddogaeth Rheoli Trysorlys, yn derbyn hyfforddiant priodol sy'n cyd-fynd â'u hanghenion, a'u bod yn deall eu swyddogaethau a'u cyfrifoldebau'n llawn.

12.2 Cynghorwyr Rheoli Trysorlys

Mae'r Cyngor ar hyn o bryd yn defnyddio Arlingclose fel Cynghorwyr Rheoli Trysorlys ac yn derbyn y gwasanaethau canlynol:

- Cyngor ynghylch credyd
- Cyngor ynghylch buddsoddi
- Cyngor technegol
- Rhagolygon economaidd a chyfraddau llog
- Gweithdai a digwyddiadau hyfforddi
- Cefnogaeth gyda'r HRA

Mae'r Cyngor yn cynnal ansawdd y gwasanaeth ag Arlingclose drwy gynnal cyfarfodydd bob chwarter a thrwy dendro'n gyfnodol.

12.3 Diwygio Cymhorthdal y Cyfrif Refeniw Tai

Mae Llywodraeth Cymru'n cynnal trafodaethau â Thrysorlys EM ynghylch diwygio system cymhorthdal yr HRA yng Nghymru. Nid yw manylion yr union ddull a ddefnyddir na'r manylion amseru ar gael ar hyn o bryd. Bydd y Cyngor yn monitro datblygiadau yn y maes hwn wrth i fanylion pellach gael eu rhyddhau.

Sefyllfa Bresennol y Portffolio Buddsoddiadau a Dyledion (Adran 2.2)

	31/01/2013 Portffolio Gwirioneddol £m	31/01/2013 Cyfradd Gyfartalog %
Benthyca Allanol:		
PWLB - Cyfradd Sefydlog	102.6	6.1
PWLB - Cyfradd Newidiol	0.0	0.0
Awdurdodau Lleol	0.0	0.0
Benthyciadau LOBO	23.8	4.7
Benthyciadau Di-log	0.8	0.0
Cyfanswm Benthyca Allanol	127.2	5.8
Ymrwymadau Hirdymor Eraill: <i>Dyma oedd y Ffigurau ar 31/03/2012 ²</i>		
PFI	15.2	8.9
Lesau Cyllid	2.3	7.9
Cyfanswm Dyled Allanol Cryswth	144.7	6.1
Buddsoddiadau:		
<i>Wedi'u rheoli'n fewnol</i>		
Buddsoddiadau Byrdymor (Adneuon /Arian yn ôl y Galw/Cyllid y Farchnad Arian)	46.6	0.9
Buddsoddiadau Hirdymor	0.0	0.0
<i>Wedi'u rheoli'n allanol</i>		
Rheolwyr Cronfa	0.0	0.0
Cronfeydd Cyfun	0.0	0.0
Cyfanswm Buddsoddiadau	46.6	0.9
Dyled Glir	98.1	

² Dangosir y ffigurau ar gyfer PFI a Lesau Cyllid fel ag yr oeddent ar 31 Mawrth 2012, gan nad yw'n ymarferol datgelu eu gwerth ar ganol blwyddyn.

Dangosyddion Darbodus 2013/14 – 2015/16

1. Y Cefndir:

O dan Ddeddf Llywodraeth Leol 2002, mae'n ofynnol i awdurdodau lleol ystyried y ddogfen CIPFA's Prudential Code for Capital Finance in Local Authorities ("Cod Materion Ariannol CIPFA") wrth bennu ac adolygu eu Dangosyddion Darbodus.

2. Dyled Grynswth a'r Gofyniad Cyllid Cyfalaf:

Dyma ddangosydd allweddol ar gyfer pa mor ddarbodus yw rhywbeth. Er mwyn sicrhau mai dim ond at ddibenion cyfalaf yn unig y bydd y ddyled glir dros y tymor canolig, dylai'r awdurdod lleol sicrhau nad yw'r ddyled, ac eithrio yn y tymor byr, yn uwch na chyfanswm y Gofyniad Cyllid Cyfalaf yn y flwyddyn flaenorol, ynghyd â'r amcangyfrifon ar gyfer unrhyw gynnydd ychwanegol yn y Gofyniad Cyllid Cyfalaf ar gyfer y flwyddyn ariannol gyfredol a'r ddwy flynedd ariannol nesaf.

Os oes gostyngiad yn unrhyw un o'r blynyddoedd hyn yn y Gofyniad Cyllid Cyfalaf, anwybyddir y gostyngiad hwn wrth amcangyfrif y cynnydd cronus yn y Gofyniad Cyllid Cyfalaf a ddefnyddir er cymhariaeth â'r Ddyled Allanol Grynswth.

Mae'r Pennaeth Cyllid yn adrodd na chafodd y Cyngor unrhyw drafferth yn bodloni'r gofyniad hwn yn 2011/12, ac na ragwelir unrhyw drafferthion ar gyfer y blynyddoedd i ddod. Mae'r farn hon yn ystyried ymrwymadau presennol, cynlluniau presennol a'r cynigion yn y gyllideb gymeradwy.

3. Amcangyfrifon Gwariant Cyfalaf:

- 3.1 Caiff y dangosydd hwn ei bennu i sicrhau bod gwariant cyfalaf arfaethedig yn aros o fewn terfynau cynaliadwy ac, yn arbennig, i ystyried yr effaith ar Dreth y Cyngor ac, yn achos yr HRA, yr effaith ar lefelau rhent tai..

Gwariant Cyfalaf	2012/13 Cymeradwy £m	2012/13 Diwygiedig £m	2013/14 Amcangyfrif £m	2014/15 Amcangyfrif £m	2015/16 Amcangyfrif £m
Ar wahân i'r HRA	32.6	32.0	19.1	17.6	8.2
HRA	15.4	15.4	15.0	15.0	15.0
Cyfanswm	48.0	47.4	34.1	32.6	23.2

3.2 Bydd gwariant cyfalaf yn cael ei gyllido neu ei ariannu fel a ganlyn:

Cyllid Cyfalaf	2012/13 Cymeradwy	2012/13 Diwygiedig	2013/14 Amcangyfrif	2014/15 Amcangyfrif	2015/16 Amcangyfrif
	£m	£m	£m	£m	£m
Derbyniadau Cyfalaf	6.9	6.6	6.3	4.6	0.9
Grantiau'r Llywodraeth	16.0	15.8	6.7	7.3	3.9
Lwfans Atgyweiriadau Mawr	7.5	7.5	7.5	7.5	7.5
Cyfraniadau Refeniw	6.9	7.1	7.6	7.6	7.5
Cronfa Gyfalaf	1.4	1.1	0.3	0.0	0.0
Cyfanswm Cyllido	38.7	38.1	28.4	27.0	19.8
Benthyca â Chymorth	4.1	4.1	3.5	3.4	3.4
Benthyca Digymorth	3.1	3.1	0.0	0.0	0.0
Menter Leol Benthyciadau gan y Llywodraeth	2.1	2.1	2.2	2.2	0.0
Cyfanswm Ariannu	9.3	9.3	5.7	5.6	3.4
Cyfanswm Cyllido ac Ariannu	48.0	47.4	34.1	32.6	23.2

Dengys Tabl 1 (Adran 2.4) fod modd ariannu cynlluniau gwariant cyfalaf y Cyngor yn gyfan gwbl o ffynonellau eraill, yn hytrach nac o fenthyciadau allanol.

4. Cymhareb Costau Cyllido â'r Ffrwd Refeniw Glir:

4.1 Dangosydd fforddiadwyedd yw hwn ac mae'n tynnu sylw at oblygiadau gwariant cyfalaf presennol ac arfaethedig o ran refeniw, drwy nodi cyfran y gyllideb refeniw sydd ei hangen i dalu costau cyllido. Mae'r diffiniad o gostau cyllido i'w gael yn y Cod Materion Ariannol.

4.2 Seiliwyd y gymhareb ar gostau'n glir o incwm buddsoddi.

Cymhareb Costau Cyllido â'r Ffrwd Refeniw Glir	2012/13 Cymeradwy	2012/13 Diwygiedig	2013/14 Amcangyfrif	2014/15 Amcangyfrif	2015/16 Amcangyfrif
	%	%	%	%	%
Ar wahân i'r HRA	5.15	5.14	4.84	4.79	4.78
HRA	3.78	3.75	3.34	3.06	2.71

5. Gofyniad Cyllid Cyfalaf:

- 5.1 Mae'r Gofyniad Cyllid Cyfalaf (CFR) yn mesur angen sylfaenol y Cyngor i fenthycu i ddibenion cyfalafol. Caiff y CFR ei gyfrifo o'r symiau ar y Fantolen sy'n gysylltiedig â gwariant a chyllido cyfalaf.

Gofyniad Cyllid Cyfalaf	2012/13 Cymeradwy £m	2012/13 Diwygiedig £m	2013/14 Amcangyfrif £m	2014/15 Amcangyfrif £m	2015/16 Amcangyfrif £m
Ar wahân i'r HRA	139.5	142.2	141.7	141.4	138.8
HRA	20.1	21.4	19.9	18.4	17.0
Cyfanswm CFR	159.6	163.6	161.6	159.8	155.8

6. Effaith Gynyddrannol Penderfyniadau Buddsoddi Cyfalaf:

- 6.1 Dangosydd fforddiadwyedd yw hwn sy'n dangos effaith penderfyniadau buddsoddi cyfalaf ar Dreth y Cyngor a Lefelau Rhent Tai. Caiff yr effaith gynyddrannol ei chyfrifo drwy gymharu cyfanswm gofyniad cyllideb referniw y Rhaglen Gyfalaf gymeradwy gyfredol â chyfrifiad cyfatebol o'r gofyniad cyllideb referniw sy'n deillio o'r Rhaglen Gyfalaf arfaethedig.

Effaith Gynyddrannol Penderfyniadau Buddsoddi Cyfalaf	2012/13 Cymeradwy £	2012/13 Diwygiedig £	2013/14 Amcangyfrif £	2014/15 Amcangyfrif £	2015/16 Amcangyfrif £
Cynnydd yn Nhreth y Cyngor Band D	35.02	37.91	37.74	33.10	30.81
Cynnydd yng Nghyfartaledd Rhenti Tai Wythnosol	0	0.31	0.36	0.34	0.33

- 6.2 Mae'r cynnydd ym Mand D Treth y Cyngor a hefyd yng Nghyfartaledd y Rhenti Tai Wythnosol yn adlewyrchu'r cynnydd yn narpariaeth Taliadau Cyllid Cyfalaf sy'n gysylltiedig â benthyciadau sy'n deillio o'r Rhaglen Gyfalaf arfaethedig.

7. Terfyn Awdurdodedig a Therfyn Gweithredol ar gyfer Dyled Allanol:

- 7.1 Mae gan y Cyngor Strategaeth Rheoli Trysorlys gyfannol, ac mae'n rheoli sefyllfa ei Drysorlys yn unol â'r strategaeth a'r arferion a gymeradwywyd ganddo. Felly bydd benthycy cyffredinol yn codi o ganlyniad i holl drafodion ariannol y Cyngor, ac nid yn unig o ganlyniad i'r trafodion hynny sy'n deillio o wariant cyfalaf a adlewyrchir yn y CFR.
- 7.2 Mae'r **Terfyn Awdurdodedig** yn pennu dyled allanol mwyaf y Cyngor ar sail grynswth (h.y. ac eithrio buddsoddiadau). Caiff ei fesur bob dydd gyferbyn â'r holl eitemau dyled allanol ar y Fantolen, (h.y. benthycy byrdymor a hirdymor, gorddrafftiau yn y banc ac ymrwymadau hirdymor). Mae'r Dangosydd Darbodus hwn yn nodi benthyciadau o ymrwymadau hirdymor eraill fel lesau cyllid ar wahân. Mae'n gyson ag ymrwymadau presennol y Cyngor, ei gynigion ar gyfer cyllido a gwariant cyfalaf a'i arferion a'i Ddatganiad Polisi Rheoli Trysorlys cymeradwy.
- 7.3 Y Terfyn Awdurdodedig yw'r terfyn statudol a bennwyd dan Adran 3(1) o Ddeddf Llywodraeth Leol 2003 (a elwir yn y ddeddfwriaeth yn Derfyn Fforddiadwy).
- 7.4 Pennwyd y Terfyn Gweithredol yn seiliedig ar amcangyfrif o'r senario mwyaf tebygol, h.y. darbodus, ond heb fod y senario waethaf, gyda digon o le dros ben hyn i ganiatáu symudiadau arian parod anghyffredin.
- 7.5 Mae'r Terfyn Gweithredol yn cysylltu'n uniongyrchol ag amcangyfrifon y Cyngor o'r CFR ac amcangyfrifon o ofynion eraill llif arian. Seiliwyd y dangosydd hwn ar yr un amcangyfrifon â'r Terfyn Awdurdodedig gan adlewyrchu'r senario fwyaf tebygol, ddarbodus ond nid yr achos gwaethaf, ond heb y ddarpariaeth ychwanegol sy'n rhan o'r Terfyn Awdurdodedig.

	2012/13 Cymeradwy £m	2012/13 Diwygiedig £m	2013/14 Amcangyfrif £m	2014/15 Amcangyfrif £m	2015/16 Amcangyfrif £m
Terfyn Benthycu Awdurdodedig	189.4	189.9	188.9	188.3	187.9
Terfyn Awdurdodedig ar gyfer Ymrwymadau Hirdymor Eraill	15.6	16.3	15.8	15.3	14.6
Terfyn Awdurdodedig ar gyfer Dyled Allanol	205.0	206.2	204.7	203.6	202.5
Terfyn Benthycu Gweithredol	179.4	179.9	178.9	178.3	177.9
Terfyn Gweithredol ar gyfer Ymrwymadau Hirdymor Eraill	15.6	16.3	15.8	15.3	14.6
Terfyn Gweithredol ar gyfer Dyled Allanol	195.0	196.2	194.7	193.6	192.5

8. Mabwysiadu Cod CIPFA ar gyfer Rheoli Trysorlys:

- 8.1 Mae'r dangosydd hwn yn dangos bod y Cyngor wedi mabwysiadu egwyddorion arfer gorau.

Mabwysiadu Cod Ymarfer CIPFA ar gyfer Rheoli Trysorlys
Cymeradwyodd y Bwrdd Gweithredol y dylid mabwysiadu Cod CIPFA ar Reoli Trysorlys yn ei gyfarfod ar 19 Mawrth 2002 (DFIS/20/02).

Mae'r Cyngor wedi ymgorffori'r newidiadau i God CIPFA ar Reoli Trysorlys (Tachwedd 2011) ym mholisïau, gweithdrefnau ac arferion ei Drysorlys.

9. Terfyn Uchaf Amlygiad i Gyfradd Llog Sefydlog a Chyfradd Llog Newidiol:

- 9.1 Mae'r dangosyddion hyn yn caniatáu i'r Cyngor reoli i ba raddau y mae'n agored i newidiadau mewn cyfraddau llog. Mae'r Cyngor hwn yn cyfrifo'r terfynau hyn ar y llog clir a dalwyd (h.y. llog a dalwyd ar ddyledion cyfradd sefydlog yn glir o log a dderbyniwyd ar fuddsoddiadau cyfradd sefydlog).
- 9.2 Pennwyd terfyn uchaf yr amlygiad i gyfradd newidiol er mwyn sicrhau nad yw'r Cyngor yn agored i godiad cyfraddau llog a allai effeithio er gwaeth ar y gyllideb refeniw. Mae'r terfyn yn caniatáu defnyddio dyled cyfradd newidiol i wrthbwysu amlygiad i newidiadau mewn cyfraddau byrdymor ar fuddsoddiadau.

Amlygiadau Cyfraddau Llog	Lefel Bresennol (neu Lefel Meincnod) ar 31/03/12 %	2011/12 Cymeradwy %	2011/12 Diwygiedig %	2012/13 Amcangyfrif %	2013/14 Amcangyfrif %	2014/15 Amcangyfrif %
Sefydlog						
Terfyn Uchaf Amlygiad i Gyfradd Sefydlog ar Ddyledion	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Terfyn Uchaf Amlygiad i Gyfradd Sefydlog ar Fuddsoddiadau	-100.0	-100.0	-100.0	-100.0	-100.0	-100.0
Amlygiad Sefydlog Clir	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Newidiol						
Terfyn Uchaf Amlygiad i Gyfradd Newidiol ar Ddyledion	30.0	30.0	30.0	30.0	30.0	30.0
Terfyn Uchaf Amlygiad i Gyfradd Newidiol ar Fuddsoddiadau	-100.0	-100.0	-100.0	-100.0	-100.0	-100.0
Amlygiad Newidiol Clir	-70.0	-70.0	-70.0	-70.0	-70.0	-70.0

9.3 Mae'r terfynau uchod yn darparu'r hyblygrwydd angenrheidiol er mwyn penderfynu tynnu benthyciadau newydd i lawr ar sail cyfradd sefydlog neu newidiol; yn y pen draw, bydd y penderfyniadau wedi'u seilio ar y symudiadau a ddisgwyllir mewn cyfraddau llog, fel y'u nodir yn Strategaeth Rheoli Trysorlys y Cyngor.

10. Strwythur Aeddfedrwydd Benthyciadau Cyfradd Sefydlog:

- 10.1 Mae'r dangosydd hwn yn tynnu sylw at fodolaeth unrhyw grynoadau mawr o ddyledion cyfradd sefydlog sydd angen eu disodli ar adegau o ansicrwydd ynghylch cyfraddau llog, ac fe'i lluniwyd i warchod rhag bod yn rhy agored i newid mewn cyfraddau llog yn ystod unrhyw gyfnod penodol, yn arbennig yn ystod y deng mlynedd nesaf.
- 10.2 Caiff ei gyfrif fel swm y benthyciadau rhagamcanol cyfradd sefydlog sy'n aeddfedu ym mhob cyfnod fel canran o gyfanswm y benthyciadau rhagamcanol sydd ar gyfradd sefydlog. Pennir aeddfedrwydd benthyciadau drwy gyfeirio at y dyddiad cynharaf y gall y gall y darparwr benthyciad fynnu taliad.
- 10.3 Ystyrir bod LOBOs yn aeddfedu ar y dyddiad galw nesaf h.y. y dyddiad cynharaf y gall y darparwr benthyciad fynnu ad-daliad.

Strwythur Aeddfedrwydd Benthycia Cyfradd Sefydlog	Lefel Bresennol (neu Lefel Meincnod) ar 31/03/12	Terfyn Isaf	Terfyn Uchaf
	%	ar gyfer 2013/14 %	ar gyfer 2013/14 %
Dan 12 mis	11.5	0	20
12 mis ac o fewn 24 mis	4.4	0	20
24 mis ac o fewn 5 mlynedd	6.0	0	20
5 mlynedd ac o fewn 10 mlynedd	4.5	0	80
10 mlynedd ac o fewn 20 mlynedd	12.0	0	80
20 mlynedd ac o fewn 30 mlynedd	6.0	0	80
30 mlynedd ac o fewn 40 mlynedd	28.0	0	80
40 mlynedd ac o fewn 50 mlynedd	27.6	0	80
50 mlynedd a mwy	0.0	0	90
Cyfanswm	100.0		

11. Risg Credyd:

- 11.1 Bydd y Cyngor yn ystyried sicrwydd, hylifedd ac enillion, yn y drefn honno, wrth wneud penderfyniadau buddsoddi.
- 11.2 Mae statysau credyd yn parhau i fod yn elfen bwysig wrth asesu risg credyd, ond nid dyna'r unig nodwedd yn asesiad y Cyngor o risg credyd gwrthbarti.
- 11.3 Bydd y Cyngor hefyd yn ystyried asesiadau gwahanol o gryfder credyd, a gwybodaeth am ddatblygiadau corfforaethol gwrthbartïon a theimlad y farchnad tuag atynt. Caiff yr eitemau allweddol canlynol eu defnyddio i asesu peryglon credyd:
- Statysau credyd cyhoeddedig y sefydliad ariannol (A- o leiaf neu gyfwerth) a'i sofraniaeth (AA+ o leiaf neu gyfwerth ar gyfer gwledydd sofran ar wahân i'r DU);
  - Mecanweithiau cefnogi sofraniaeth;
  - Ffeirio Diffyg Credyd (pan gaiff ei ddyfynnu);
  - Prisiau cyfranddaliadau (pan fyddant ar gael);
  - Hanfodion economaidd, megis dyled glir gwlad fel canran o'i CMC);
  - Datblygiadau corfforaethol, newyddion ac erthyglau, teimlad a momentwm y farchnad;
  - Troshaen oddrychol.

11.4 Yr unig ddangosyddion ac iddynt werthoedd penodedig yw statysau credyd. Caiff dangosyddion eraill sy'n dangos teilyngdod credyd eu hystyried mewn termau cymharol yn hytrach nag mewn termau absoliwt.

12. Terfyn Uchaf Cyfanswm y Prifysymiau a Fuddsoddwyd Dros 364 o Ddiwrnodiau:

12.1 Diben y terfyn hwn yw rheoli amlygiad i'r posibilrwydd o golled a allai godi os bydd y Cyngor yn gorfod ceisio ad-daliad o'r symiau a fuddsoddwyd.

	2012/13 Cymeradwy £m	2012/13 Diwygiedig £m	2013/14 Amcangyfrif £m	2014/15 Amcangyfrif £m	2015/16 Amcangyfrif £m
Terfyn Uchaf Cyfanswm y Prifysymiau a Fuddsoddwyd Dros 364 o Ddiwrnodiau	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0

Rhagolwg Economaidd a Chyfraddau Llog (Adrannau 3.2 a 4.1)

	Mar-13	Jun-13	Sep-13	Dec-13	Mar-14	Jun-14	Sep-14	Dec-14	Mar-15	Jun-15	Sep-15	Dec-15	Mar-16
Official Bank Rate													
Upside risk			0.25	0.25	0.25	0.25	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50
Central case	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50
Downside risk		-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25
3-month LIBID													
Upside risk	0.25	0.25	0.25	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75
Central case	0.40	0.40	0.40	0.45	0.45	0.50	0.50	0.50	0.55	0.55	0.55	0.60	0.60
Downside risk	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25
1-yr LIBID													
Upside risk	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75
Central case	0.85	0.90	0.95	0.95	1.00	1.00	1.00	1.00	1.10	1.10	1.10	1.10	1.10
Downside risk	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25
5-yr gilt													
Upside risk	0.50	0.50	0.50	0.50	0.75	0.75	0.75	0.75	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
Central case	0.95	0.95	0.95	0.95	1.00	1.00	1.00	1.00	1.10	1.10	1.10	1.20	1.20
Downside risk	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25
10-yr gilt													
Upside risk	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.75	0.75	1.00	1.00	1.00	1.00
Central case	2.00	2.00	2.05	2.05	2.05	2.05	2.10	2.10	2.10	2.20	2.20	2.20	2.20
Downside risk	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25
20-yr gilt													
Upside risk	0.50	0.50	0.50	0.50	0.75	0.75	0.75	0.75	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
Central case	2.90	2.90	2.90	2.90	3.00	3.00	3.00	3.00	3.10	3.10	3.10	3.10	3.10
Downside risk	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25
50-yr gilt													
Upside risk	0.50	0.50	0.50	0.50	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	1.00	1.00	1.00	1.00
Central case	3.35	3.35	3.35	3.40	3.40	3.40	3.50	3.50	3.50	3.50	3.60	3.60	3.60
Downside risk	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25	-0.25

Tybiaethau Sylfaenol:

- Nid yw twf y DU yn debygol o ddychwelyd i fod yn uwch na'r cyffredin yn y dyfodol rhagweladwy. Roedd CMC yn gryf yn y trydydd chwarter, ar 0.9% ond mae'n annhebygol y bydd y momentwm hwn yn parhau yn y pedwerydd chwarter neu yn 2013. Rydym eto i weld cydbwysedd newydd wrth symud o dreuliant wedi'i ysgogi gan y sector cyhoeddus i fuddsoddiad a galw yn y sector preifat, a does dim arwydd o dwf mewn cynhyrchiant. Mae'r crebachu pellach ar Ardal yr Ewro, gan gynnwys economi bwerus yr Almaen, a'r rhagolygon am dwf arafach yn yr egin economïau (Brasil/Mecsico/India) yn gwaethygu'r gwendid.
- Mae'r Mynegai Prisiau Defnyddiwyd (CPI) wedi gostwng i 2.7 % o uchafbwynt o 5.2%. Mae'n debygol y bydd ansefydlogrwydd ym mhrisiau nwyddau yn effeithio ar CPI yn y tymor agos, a disgwylir y bydd hi'n cymryd mwy o amser nag a amcangyfrifwyd yn flaenorol iddo ostwng tua'r targed o 2% Rhagwelir y bydd twf gwirioneddol mewn cyflogau (h.y. ar ôl chwyddiant) yn parhau i fod yn wan.
- Mae'r rhagolygon cyllidol ar gyfer gostwng y diffyg strwythurol a sefydlogi lefelau dyled yn parhau i gynnig cryn her. Ceir llai o hygredd yng ngallu'r DU i gael rheolaeth ar lefelau ei dyledion, ac mae hynny'n achosi risg i'r statws AAA, ond mae hanes diweddar (yr UD, Ffrainc) yn awgrymu na fydd hyn o reidrwydd yn golygu bod giltiau'n cael eu gwerthu.
- Heb leihad sylweddol ac annisgwyl mewn twf, mae'n debygol y cedwir lefel yr esmwytho meintiol ar £375bn am y tro. Mae'r ffaith bod benthyciadau rhatach ar gael o'r banc, ac wedyn i gorfforaethau drwy'r Cynllun Cyllid ar gyfer Benthycia yn ffactor sy'n cefnogi hyn.
- Mae newid Cronfa Ffederal yr UD yn ei ganllawiau ar gyfraddau o ddynodiad sy'n seiliedig ar ddyddiadau tuag at drothwyon economaidd (6.5% o ddiweithdra, rhagwelir

y bydd chwyddiant yn parhau i fod o dan 2.5% am 1 - 2 flynedd, inflation 1 – 2 years out projected to remain below 2.5%, mae'r disgwyliadau chwyddiant hirdymor yn parhau i fod wedi'u hangori'n dda) yn debygol o gynyddu ansicrwydd yn y farchnad mewn perthynas â chyhoeddiadau data hynod gyfnewidiol yr UD ar gyflogaeth.

- Mae Ardal yr Ewro yn gwneud cynnydd araf, sydd wedi lleihau rhywfaint ar y risgiau presennol, er bod gwledydd ymylol yn parhau i gael anawsterau. Bydd yn rhaid aros mwy o flynyddoedd eto cyn cael undod llwyr o ran bancio a chyllid.
- Yn y DU, mae problemau fel toriadau gwariant, lleihau'r diffyg yn y gyllideb a chodi uchafswm dyled y wlad yn parhau i fod heb eu datrys. Os na cheir ymdriniaeth â'r rhain erbyn mis Mawrth 2013, gallai hynny arwain at wrthdaro tebyg ynghyd â'r risg y bydd un neu fwy o asiantaethau'n gostwng statws credyd sofran yr UD.
- Gallai digwyddiadau economaidd ac/neu wleidyddol sbarduno gwrthdroad yn ymdeimlad y farchnad o risg, o'r "risg yn weithredol" gyfredol i "ddim risg weithredol" – etholiadau sydd ar ddod yn yr Eidal ac yn yr Almaen, y diffyg cytundeb ynghylch uchafswm dyled y DU, yr anhawster yn gysylltiedig â chynllun achub Cyprus, ac argyfyngau ariannol yn bwrw cysgod eto dros wledydd ymylol Ewrop – gallai hyn beri i giltiau a bondiau sofran droi'n fwy cyfnewidiol eto.

Rhestr Sofran a Gwrthbarti Gyfredol Gymeradwy (Adran 7)

Gwlad / Preswylfan	Gwrthbarti	Terfyn Uchaf y Gwrthbarti ³ %/£m	Terfyn Uchaf y Grŵp (os yw'n berthnasol) %/£m	Uchafswm Aeddfedrwydd (Adneuon Cyfnod ac Offerynnau heb Farchnad Eilaidd) ⁴	Uchafswm Aeddfedrwydd (Offeryn y Gellir ei Negodi) ⁵
Y DU	Santander UK Plc (Banco Santander Group)	15% / £10m	Amh.	2 flynedd	5 mlynedd
Y DU	Bank of Scotland (Lloyds Banking Group)	15% / £10m	22.5% / £15m	2 flynedd	5 mlynedd
Y DU	Lloyds TSB (Lloyds Banking Group)	15% / £10m		2 flynedd	5 mlynedd
Y DU	Barclays Bank Plc	15% / £10m	Amh.	2 flynedd	5 mlynedd
Y DU	HSBC Bank Plc	15% / £10m	Amh.	2 flynedd	5 mlynedd
Y DU	Nationwide Building Society	15% / £10m	Amh.	2 flynedd	5 mlynedd
Y DU	NatWest (RBS Group)	15% / £10m	22.5% / £15m	2 flynedd	5 mlynedd
Y DU	Royal Bank of Scotland (RBS Group)	15% / £10m		2 flynedd	5 mlynedd
Y DU	Standard Chartered Bank	15% / £10m	Amh.	2 flynedd	5 mlynedd
Awstralia	Australia and NZ Banking Group	15% / £10m	Amh.	2 flynedd	5 mlynedd
Awstralia	Commonwealth Bank of Australia	15% / £10m	Amh.	2 flynedd	5 mlynedd
Awstralia	National Australia Bank Ltd (National Australia Bank Group)	15% / £10m	Amh.	2 flynedd	5 mlynedd
Awstralia	Westpac Banking Corp	15% / £10m	Amh.	2 flynedd	5 mlynedd
Canada	Bank of Montreal	15% / £10m	Amh.	2 flynedd	5 mlynedd

³ Mae canrannau terfyn uchaf y gwrthbarti wedi'u cynnwys fel canllaw yn unig, yn hytrach nag fel terfynau llym y mae'n rhaid cadw atynt. Er y gwneir pob ymdrech i sicrhau bod y Cyngor yn gweithredu o fewn y canrannau hyn, mae'n bosibl yr eir heibio iddynt yn achlysurol oherwydd anawsterau ymarferol.

⁴ 2 flynedd yw uchafswm y cyfnod cymeradwy ar gyfer adneuon cyfnod a buddsoddiadau anhylif (rhai sydd heb farchnad eilaidd), er yn ymarferol efallai y bydd y Cyngor yn buddsoddi am gyfnod byrrach yn dibynnu ar gyngor gweithredol gan Arlingclose.

⁵ 5 mlynedd yw'r cyfnod hwyaf a gymeradwyir ar gyfer offerynnau y gellir eu negodi fel Tystysgrifau Adneuon, Nodynau Tymor Canolig a Bondiau Corfforaethol, er yn ymarferol efallai y bydd y Cyngor yn buddsoddi am gyfnod byrrach yn dibynnu ar gyngor gweithredol gan Arlingclose.

Canada	Bank of Nova Scotia	15% / £10m	Amh.	2 flynedd	5 mlynedd
Canada	Canadian Imperial Bank of Commerce	15% / £10m	Amh.	2 flynedd	5 mlynedd
Canada	Royal Bank of Canada	15% / £10m	Amh.	2 flynedd	5 mlynedd
Canada	Toronto-Dominion Bank	15% / £10m	Amh.	2 flynedd	5 mlynedd
Y Ffindir	Nordea Bank Finland	15% / £10m	Amh.	2 flynedd	5 mlynedd
Y Ffindir	Pohjola	15% / £10m	Amh.	2 flynedd	5 mlynedd
Ffrainc	BNP Paribas	15% / £10m	Amh.	2 flynedd	5 mlynedd
Ffrainc	Credit Agricole CIB (Credit Agricole Group)	15% / £10m	22.5% / £15m	2 flynedd	5 mlynedd
Ffrainc	Credit Agricole SA (Credit Agricole Group)			2 flynedd	5 mlynedd
Ffrainc	Société Générale	15% / £10m	Amh.	2 flynedd	5 mlynedd
Yr Almaen	Deutsche Bank AG	15% / £10m	Amh.	2 flynedd	5 mlynedd
Yr Iseldiroedd	ING Bank NV	15% / £10m	Amh.	2 flynedd	5 mlynedd
Yr Iseldiroedd	Rabobank	15% / £10m	Amh.	2 flynedd	5 mlynedd
Yr Iseldiroedd	Bank Nederlandse Gemeenten	15% / £10m	Amh.	2 flynedd	5 mlynedd
Singapore	DBC Bank Ltd	15% / £10m	Amh.	2 flynedd	5 mlynedd
Singapore	Oversea-Chinese Banking Corporation (OCBC)	15% / £10m	Amh.	2 flynedd	5 mlynedd
Singapore	United Overseas Bank (UOB)	15% / £10m	Amh.	2 flynedd	5 mlynedd
Sweden	Svenska Handelsbanken	15% / £10m	Amh.	2 flynedd	5 mlynedd
Y Swistir	Credit Suisse	15% / £10m	Amh.	2 flynedd	5 mlynedd
UDA	JP Morgan	15% / £10m	Amh.	2 flynedd	5 mlynedd

* Nodwch y gallai'r rhestr hon newid, er enghraifft, os bydd gwrthbarti/gwlad yn cael ei (h)uwchraddio, ac yn bodloni ein hofferynnau teilyngdod credyd eraill, neu fod gwrthbarti newydd addas yn dod i'r farchnad. Fel arall, os caiff gwrthbarti ei israddio, gellir byrhau'r rhestr hon.

Terfynau Grŵp – Ar gyfer sefydliadau mewn grŵp bancio, mae'r awdurdod yn gweithredu terfyn sydd 1.5 gwaith terfyn banc unigol o fewn y grŵp hwnnw.

Buddsoddiadau Amhenodedig

Offeryn	Uchafswm Aeddfedrwydd	Uchafswm %/£M o'r portffolio	Gwariant Cyfalaf?	<i>Enghreifftiau</i>
Adneuon cyfnod gyda banciau a chymdeithasau adeiladu sy'n bodloni'r meini prawf buddsoddi penodedig (yn unol â chyngor Arlingclose)	2 flynedd	Cyfanswm o 50%	Na	
Adneuon cyfnod gydag Awdurdodau Lleol	2 flynedd		Na	
Tystysgrifau adneuo ac offerynnau eraill y gellir eu negodi gyda banciau a chymdeithasau adeiladu sy'n bodloni'r meini prawf buddsoddi penodedig (yn unol â chyngor gan Arlingclose)	5 mlynedd		Na	
Buddsoddiadau gyda banciau a chymdeithasau adeiladu nad ydynt yn bodloni'r meini prawf buddsoddi penodedig (yn unol â chyngor gan Arlingclose ac ar ôl cael caniatâd gan Swyddog A151 Officer)	3 mis		Na	
Buddsoddiadau gyda sefydliadau nad ydynt yn bodloni'r meini prawf buddsoddi penodedig (yn amodol ar asesiad credyd allanol a chyngor penodol gan Arlingclose)	3 mis	£5m fesul Gwrthbarti	Na	<i>Banciau sy'n is na'r meini prawf a bennwyd e.e. Co-op</i>
	Blwyddyn	£1m fesul Gwrthbarti	Na	
	5 mlynedd	£100k fesul Gwrthbarti	Ie/Na ⁶	<i>Busnesau Bach a Chanolig</i>
		Yn ddarostyngedig i Uchafswm Cyffredinol o		

⁶ Yn dibynnu ar natur y trafodyn â'r trydydd parti.

		£20m		
Adneuon gyda darparwyr cofrestredig	Yn unol â chyngor gan Arlingclose		Na	<i>Cymdeithasau Tai</i>
Giltiau	10 mlynedd	50%	Na	
Bondiau a gyhoeddwyd gan Fanciau Datblygu Amlochrog	10 mlynedd	50%	Na	<i>Bondiau'r EIB, Bondiau Cyngor Ewrop ac ati</i>
Bondiau sterling gan lywodraethau sofran ar wahân i'r DU	10 mlynedd	50%	Na	
Cynlluniau Cyllid y Farchnad Arian a Chydfuddsoddi	Ni ddiffiniwyd dyddiad aeddfedrwydd ar gyfer y mathau hyn o gyllid	50%	le	<i>Ignis Sterling Liquidity Fund, Federated Prime Rate Sterling Liquidity Fund, RBS Global Treasury Funds etc.</i> <i>Investec Target Return Fund; Elite Charteris Premium Income Fund; LAMIT; M&G Global Dividend Growth Fund</i>
Offerynnau corfforaethol a dyled a gyflwynir gan gyrff corfforaethol a brynwyd o 01/04/12 ymlaen.	10 mlynedd	50%	Na	

Datganiad Darpariaeth Isafswm Refeniw (MRP) 2013/14

Mae Canllawiau Llywodraeth Cymru ar y Ddarpariaeth Isafswm Refeniw (a gyhoeddwyd yn 2010) yn gosod dyletswydd ar Awdurdodau Lleol i wneud darpariaethau darbodus ar gyfer adbrynu dyledion. Mae Gweinidogion Cymru wedi cyhoeddi Canllawiau ar y Ddarpariaeth Isafswm Refeniw, ac mae'n ofynnol i awdurdodau lleol "roi sylw" i'r Canllawiau hynny o dan adran 21(1A) o Ddeddf Llywodraeth Leol 2003.

Dyma'r pedwar dewis sydd ar gael o ran MRP

- Dewis 1: Dull Rheoleiddiol
- Dewis 2: Y Dull CFR
- Dewis 3: Y Dull Oes Asedau
- Dewis 4: Y Dull Dibrisiad

DS Nid yw hyn yn cau allan dulliau darbodus eraill.

MRP yn 2013/14: Ni ddylid defnyddio Dewisiadau 1 a 2 ond ar gyfer gwariant cyfalaf â chymorth heblaw HRA a gyllidir drwy fenthyca (h.y. costau cyllido yr ystyrir eu bod yn cael eu cynnal drwy'r Grant Cynnal Refeniw gan Lywodraeth Cymru). Mae'r dulliau o wneud darpariaeth ddarbodus ar gyfer gwariant cyfalaf digymorth heblaw HRA yn cynnwys Dewisiadau 3 a 4 (y mae modd eu defnyddio hefyd ar gyfer gwariant cyfalaf â chymorth heblaw HRA os yw'r Cyngor yn dymuno).

Bydd y Cyngor yn defnyddio Dewis 2 o ran gwariant cyfalaf â chymorth heblaw HRA a gyllidir drwy fenthyca a Dewis 3 o ran gwariant cyfalaf digymorth heblaw HRA a gyllidir drwy fenthyca.

Bydd yr MRP yng nghyswllt lesau a chynlluniau PFI a gynhwyswyd ar y Fantolen o dan y Cod Ymarfer Cyfrifeg sy'n seiliedig ar yr IFRS yn cyd-fynd â'r ad-daliad prifswm blynyddol ar gyfer yr ymrwymiad gohiriedig cysylltiedig.

Gwneir yr MRP ar asedau Tai yn unol â Phenderfyniad Cyffredinol ynghylch Credyd Eitem 8 a Dyled Eitem 8.

Cyflwynir y Datganiad MRP i'r Cyngor cyn dechrau blwyddyn ariannol 2013/14. Os ceir cynnig ar unrhyw adeg i amrywio telerau'r Datganiad MRP gwreiddiol yn ystod y flwyddyn, dylid cyflwyno datganiad diwygiedig i'r Cyngor bryd hynny.